

SÚDNY DVOR
EURÓPSKEJ ÚNIE

Výročná správa 2024

Panoramatický prehľad roka

Súdny dvor Európskej únie – garant ochrany práva Únie

Súdny dvor Európskej únie je jednou zo siedmich európskych inštitúcií.

Ako súdna inštitúcia Únie má za úlohu zabezpečovať dodržiavanie práva Únie, pričom dbá na jednotný výklad a jednotné uplatňovanie Zmlúv a zároveň zaisťuje preskúmavanie zákonnosti aktov prijatých inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie.

Prispieva k zachovávaniu hodnôt Únie a svojou judikatúrou sa podieľa na budovaní Európy.

Súdny dvor Európskej únie tvoria dva sudy: „Súdny dvor“ a „Všeobecný súd“.

Výroční správa 2024

Panoramatický prehľad roka

Obsah

Predslov predsedu	4
1. Rok 2024 v skratke	7
A. Rok v obrazoch.....	8
B. Rok v číslach.....	16
Inštitúcia v roku 2024.....	16
Súdny rok (Súdny dvor a Všeobecný súd)	17
Jazykové oddelenia	18
2. Súdna činnosť	21
A. Súdny dvor v roku 2024.....	22
Činnosť a vývoj Súdneho dvora.....	22
Členovia Súdneho dvora	26
B. Všeobecný súd v roku 2024	30
Činnosť a vývoj Všeobecného súdu	30
Novinky v judikatúre.....	32
Členovia Všeobecného súdu	36
C. Judikatúra v roku 2024.....	40
Focus Balík opatrení v oblasti mobility 2020: spravodlivá hospodárska súťaž a zlepšenie pracovných podmienok pre bezpečnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie odvetvie cestnej dopravy	40
Focus Ekologická poľnohospodárska výroba a označovanie produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby	42
Focus Prístup verejnosti k zmluvám o kúpe vakcín proti ochoreniu COVID-19.....	46
Focus Reštriktívne opatrenia prijaté vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny	50
Návrat k významným rozsudkom roka	54

3. Administratívny aparát v službách spravodlivosti	75
A. Úvodné slovo tajomníka.....	76
B. Kľúčové udalosti roka.....	78
Čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci.....	78
Dvadsiate výročie rozšírenia z roku 2004	82
Posilnený etický rámec pre zamestnancov Súdneho dvora Európskej únie	85
C. Vzťahy s verejnosťou.....	88
4. Inštitúcia rešpektujúca životné prostredie	91
5. Výhľad do budúcnosti.....	95
6. Zostaňte v spojení!.....	99

Koen Lenaerts

predseda
Súdneho dvora
Európskej únie

V zložitom globálnom kontexte sa Súdnemu dvoru Európskej únie podarilo udržať si svoje smerovanie, a to zameraním sa na svoje poslanie v oblasti spravodlivosti a presadzovania zásady právneho štátu, ktoré mu bolo zverené Zmluvami. Súdny dvor si na dennej báze plnil úlohu ochrancu základných hodnôt Európskej únie a podieľal sa na budovaní právneho rámca spoločného pre všetky členské štáty. Stanovil si tiež nové míľniky svojho fungovania v nasledujúcich rokoch.

Uplynulý rok znamenal začiatok novej éry pre inštitúciu ako takú a súdne vzťahy medzi Súdnyim dvorom a Všeobecným súdom, ako aj medzi týmito súdmi na jednej strane a súdmi členských štátov Únie na druhej strane. Čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci zo Súdneho dvora na Všeobecný súd bolo dôležitou etapou vo vývoji usporiadania súdneho systému Únie. Zabezpečí sa tak lepšie rozdeľovanie pracovnej záťaže medzi oba súdy v záujme osôb podliehajúcich súdnej právomoci, keďže Súdny dvor sa bude môcť viac sústreďovať na svoju úlohu ústavného a najvyššieho súdu Únie. Túto hĺbkovú reformu bolo možné uskutočniť vďaka kolegiálnej a účinnej spolupráci medzi oboma súdmi vo všetkých jej etapách, a to od vypracovania žiadosti o zmenu Štatútu určenej normotvorcovi Únie až po jej samotné vykonávanie. Išlo o výsledok úzkej spolupráce medzi príslušnými kancelármi a službami inštitúcie s cieľom preniesť na Všeobecný súd túto novú sporovú agendu v optimálnych podmienkach.

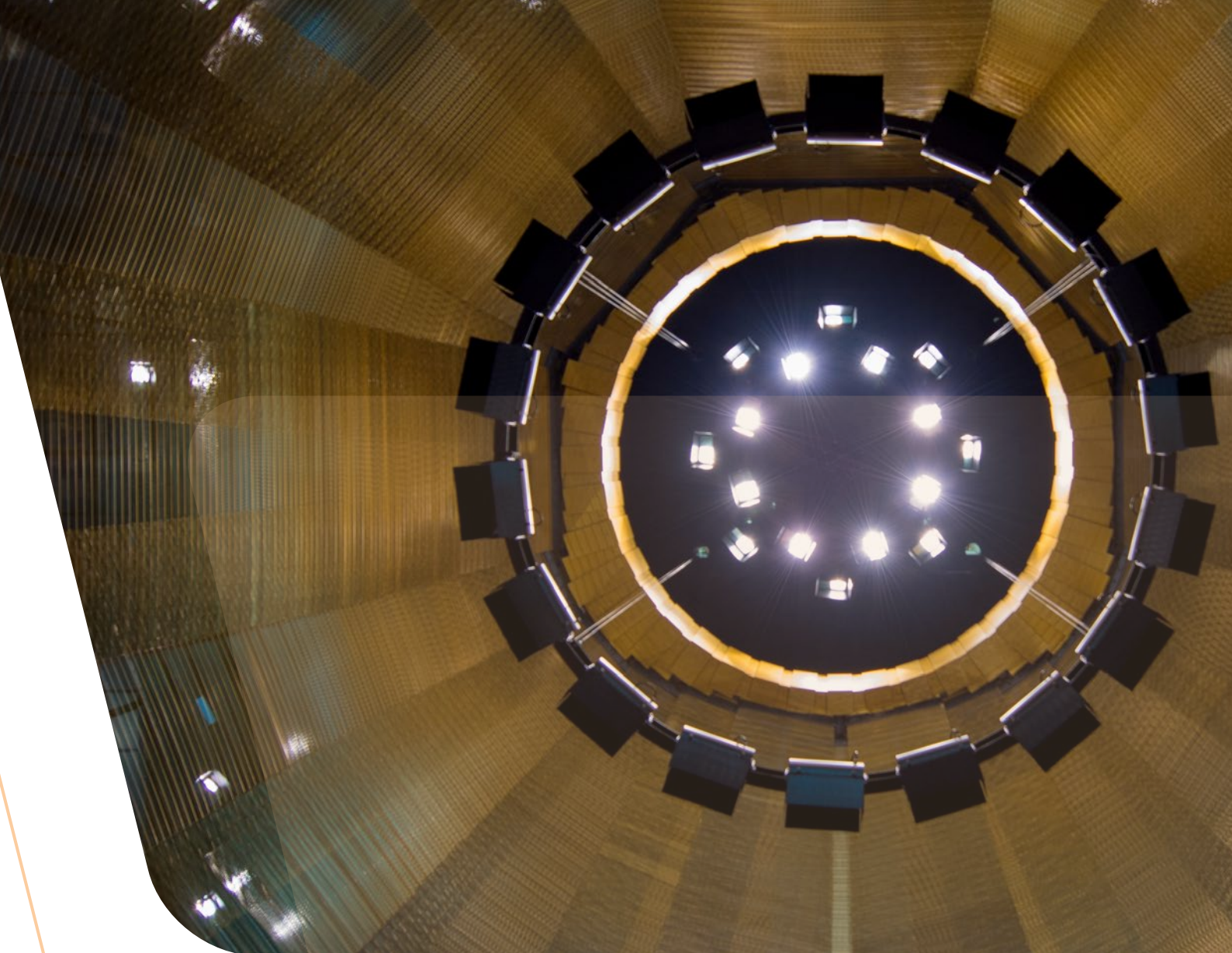
V máji 2024 navyše EÚ oslávila dvadsiate výročie najväčšieho rozšírenia Únie, a to tak z hľadiska počtu občanov a dotknutých štátov, ako aj z hľadiska jeho symbolického rozmeru. Oslava mala formu kolokvia zameraného na obohatenie, ktoré pristúpenie desiatich nových štátov prinieslo pre naše spoločné dedičstvo vo forme novej rozmanitosti národných dejín, kultúr a právnych zvyklostí. Toto pristúpenie spájajúce dve polovice kontinentu – východnú a západnú – v rámci historického spoločného ústavného projektu tiež konkrétne a jednoznačne preukázalo, že ideál mieru, ktorého nositeľom je Únia, je samotným jadrom procesu európskej integrácie.

Z organizačného hľadiska sa rok 2024 vyznačoval ďalšou veľmi významnou čiastočnou obmenou zloženia Súdneho dvora, keď zložilo prísahu deväť nových členov, z ktorých piati boli predtým sudcami Všeobecného súdu. Táto významná rekonštrukcia, ktorej predchádzal veľmi vysoký počet rozsudkov vyhlásených 4. októbra 2024, si vyžadovala náročnú organizáciu, aby bolo možné privítať členov a ich kabinety za čo najlepších podmienok a minimalizovať jej vplyv na riadny výkon činnosti inštitúcie.

Pri pohľade do roku 2025 čakajú celú inštitúciu zaujímavé výzvy. Týkať sa budú vonkajších vzťahov a súvisiaceho prepracovania webového sídla a vyhľadávača judikatúry, ako aj plánovaného začiatku fungovania internetovej televízie zameranej na činnosť Súdneho dvora. Cieľom týchto projektov je uspokojiť potreby príslušníkov právnického povolania, ale aj prispieť k základnému cieľu spočívajúcemu v priblížení justície občanom tým, že im inštitúcia pomáha pochopiť jej úlohu a rozhodnutia. Výzvy sa však budú týkať aj našich pracovných metód v budúcnosti, pričom sa bude pokračovať v práci na možnom využití umelej inteligencie a na IT programe integrovaného systému spravovania súdnych vecí. Tieto opatrenia sa budú realizovať tak, aby našej inštitúcii umožnili zvýšiť svoju efektivitu a vyrovnáť sa s nárastom počtu vecí, pri súčasnom zachovaní si najvyššej možnej úrovne kvality, akú si vyžaduje poslanie v oblasti spravodlivosti, ktoré jej bolo zverené, a pri rešpektovaní všetkých imperatívov, z ktorých vychádza.

K. Lenaers

**Rok 2024
v skratke**

A. Rok v obrazoch

Február

Európsky parlament schválil čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci na Všeobecný súd

Súdny dvor s cieľom vyvážiť množstvo súdnych sporov medzi obidvoma súdmi Únie a umožniť Súdnemu dvoru, aby sa viac sústredil na svoju úlohu ústavného a najvyššieho súdu, zaslal v novembri 2022 normotvorcovi Únie žiadosť o zmenu štatútu Súdneho dvora, ktorej cieľom bolo čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci na Všeobecný súd. Po niekoľkomesačnom preskúmaní a po rokovaní v rámci legislatívneho procesu Európsky parlament túto významnú reformu 27. februára veľkou väčšinou schválil.

Medzinárodná konferencia na tému „Spravodlivosť, budúce generácie a životné prostredie“ vo francúzskej Ústavnej rade

Predseda Súdneho dvora pán Koen Lenaerts odcestoval do Paríža na medzinárodnú konferenciu, ktorú organizovala Ústavná rada a Institut des Études et de la Recherche sur le Droit et la Justice (Inštitút pre štúdium a výskum práva a spravodlivosti). Na tejto konferencii, prvej svojho druhu, sa stretla stovka predsedov a sudcov najvyšších národných, regionálnych a medzinárodných súdov, aby diskutovali o rastúcom vplyve koncepcie „budúcich generácií“ na spory v oblasti životného prostredia.

Marec

Návšteva prezidenta Českej republiky pána Petra Pavla

Prezidenta Českej republiky pána Petra Pavla prijali predseda Súdneho dvora pán Koen Lenaerts, sudca Súdneho dvora pán Jan Passer a sudcovia Všeobecného súdu pani Petra Škvařilová-Pelzlová a pán David Petrлік. Počas stretnutia s českými zamestnancami Súdneho dvora mohla delegácia obdivovať dielo českej maliarky Míly Doleželovej *Na cestě*, ktoré zapožičala Masarykova univerzita a nesie posolstvo nádeje, slobody a humanizmu.

Prvý každoročný dialóg medzi Európskym parlamentom a Súdnyim dvorom

Vzhľadom na kvalitu diskusií týkajúcich sa návrhu nariadenia o prenesení prejudiciálnej právomoci zo Súdneho dvora na Všeobecný súd v určitých osobitných oblastiach sa Parlament a Súdny dvor rozhodli pokračovať v dialógu na báze každoročného stretnutia venovaného témam spoločného záujmu týkajúcim sa riadneho výkonu spravodlivosti, a to za prísneho dodržiavania zásady deľby moci. Stretnutia sa budú týkať toho, ako európski občania vnímajú spravodlivosť a dodržiavanie zásad právneho štátu, ako aj toho, ako je možné zlepšiť fungovanie súdneho systému s cieľom priblížiť spravodlivosť európskym občanom.

Slávnostný záväzok troch nových členov Európskeho dvora audítorov

Noví členovia Európskeho dvora audítorov, pani Katarína Kaszasová, pán Alejandro Blanco Fernández a pán João Leão, ktorých vymenovala Rada Európskej únie, prijali pred Súdnyim dvorom slávnostný záväzok.

Apríl

Slávnostné otvorenie historickej výstavy na Súdnom dvore

Na Súdnom dvore bola otvorená výstava venovaná jeho histórii. Táto výstava, tvorená fotografiami, umeleckými dielami a vzácnymi predmetmi, zachytáva históriu súdov a ich budov a je prístupná všetkým návštevníkom.

Finále súťaže „European Law Moot Court“

Súťaž *European Law Moot Court*, ktorá sa prvýkrát konala v roku 1988, je najvýznamnejšou súťažou prednesov v oblasti práva Únie na svete. Víťazom ročníka 2024 sa stala Univerzita v Madride, ktorá sa vo finále stretla a talianskou univerzitou Roma Tre.

Smútočné slávnostné zasadnutie

Na tomto zasadnutí bola vzdaná pocta Johnovi L. Murrayovi, írskemu sudcovi Súdneho dvora (1991 – 1999), ktorý zomrel v januári 2023; Philippovi Légerovi, francúzskemu generálnemu advokátovi Súdneho dvora (1994 – 2006), ktorý zomrel v januári 2023, a Waltraude Hakenberg, tajomníčke Súdu pre verejnú službu (2005 – 2016), ktorá zomrela v januári 2024.

Máj

Fórum sudcov a kolokvium pri príležitosti XX. výročia rozšírenia v roku 2004

Dňa 1. mája 2004 pristúpilo k Európskej únii desať nových členských štátov: Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovinsko a Slovensko. Súdny dvor pri príležitosti 20. výročia tejto udalosti usporiadal výročné Fórum sudcov a kolokvium.

Jún

Odovzdanie umeleckého diela „LL“ litovského umelca Kazysa Varnelisa

Umelecké dielo LL (1972) litovského umelca Kazysa Varnelisa bolo za prítomnosti predsedu Súdneho dvora pána Koena Lenaertsa, štátnej tajomníčky ministerstva spravodlivosti Litvy pani Jurgy Greičienė a zástupkyne ikonografického oddelenia Litovského národného múzea, pani Jolanty Bernotaitytė, odovzdané Súdnemu dvoru.

Návšteva delegácie Všeobecného súdu vo Varšave

Delegácia Všeobecného súdu, ktorú viedol jeho predseda pán Marc van der Woude, poľské sudkyne pani Krystyna Kowalik-Bańczyk a pani Nina Półtorak a litovský sudca pán Saulius Lukas Kalėda, odcestovala do Varšavy na stretnutia organizované na poľskom Najvyššom správnom súde a v priestoroch Varšavskej advokátskej komory s cieľom predstaviť úlohu Všeobecného súdu a posilniť väzby s vnútroštátnymi súdmi, ktoré prejednávajú veci v oblastiach dotknutých čiastočným prenesením prejudiciálnej právomoci na Všeobecný súd.

September

Zmeny Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a Všeobecného súdu

Dňa 1. septembra nadobudli účinnosť významné zmeny rokovacieho poriadku Súdneho dvora a Všeobecného súdu. Tieto zmeny vykonávajú zmeny štatútu Súdneho dvora v súvislosti s čiastočným prenesením prejudiciálnej právomoci na Všeobecný súd, ktoré sú uplatniteľné od 1. októbra, a modernizujú konania pred oboma súdmi.

Návšteva delegácie Najvyššieho súdu Spojených štátov

Táto návšteva, ktorá nadväzuje na pravidelné stretnutia konajúce sa od roku 1998, umožnila posilniť úzke a historické väzby medzi Najvyšším súdom Spojených štátov a Súdny dvorom.

Inštalácia umeleckého diela v Záhrade mnohojazyčnosti

Umelecké dielo *Genus*, ktoré vytvorila luxemburská umelkyňa Simone Decker, bolo inštalované v Záhrade mnohojazyčnosti, ktorá lemuje areál Súdneho dvora. Toto dielo, ktoré bolo navrhnuté špeciálne pre Súdny dvor, je inšpirované mnohojazyčnosťou a symbolizuje jazykovú a kultúrnu rozmanitosť Únie.

Október

Čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci

Pravidlá týkajúce sa čiastočného prenesenia prejudiciálnej právomoci zo Súdneho dvora na Všeobecný súd nadobudli účinnosť 1. októbra. Všeobecný súd od tohto dňa prejednáva návrhy na začatie prejudiciálneho konania v šiestich osobitných oblastiach. Prvý návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol postúpený Všeobecnému súdu 17. októbra (T-534/24 Gotek), bol v chorvátskom jazyku a podal ho Správny súd Osijek.

Čiastočná obmena Súdneho dvora a nástup nových členov Všeobecného súdu do funkcie

Vo veľkej pojednávacej sále Súdneho dvora sa konalo slávnostné zasadnutie pri príležitosti ukončenia funkcie jeho členov, ktorými boli pán Lars Bay Larsen, pani Alexandra Prechal, páni Jean-Claude Bonichot, Peter George Xuereb, pani Lucia Serena Rossi, páni Priit Pikamäe, Nils Wahl a Anthony Michael Collins, a pri príležitosti zloženia sľubu deviatich nových členov Súdneho dvora, ktorými sú sudcovia páni Bernardus Smulders, Massimo Condinanzi, Fredrik Schalin, Stéphane Gervasoni, Niels Fenger a pani Ramona Frendo, generálni advokáti páni Dean Spielmann, Andrea Biondi a Rimvydas Norkus a dvaja noví sudcovia Všeobecného súdu páni Hervé Cassagnabère a Raphaël Meyer.

Voľba predsedu, podpredsedu a prvého generálneho advokáta Súdneho dvora

Pán Koen Lenaerts bol svojimi kolegami opätovne zvolený za predsedu Súdneho dvora Európskej únie na nasledujúce tri roky. Za podpredsedu Súdneho dvora bol zvolený pán Thomas von Danwitz, ktorý nahradil pána Larsa Baya Larsena. Pán Maciej Szpunar bol opätovne zvolený za prvého generálneho advokáta Súdneho dvora.

November

Mesiac venovaný vzdelávaniu v oblasti umelej inteligencie

Cieľom vzdelávacej kampane v oblasti umelej inteligencie (UI) je predstaviť možnosti a výzvy spojené s jej využívaním. Cieľom je demystifikovať oblasť UI a podporiť etické a zodpovedné používanie nástrojov založených na tejto technológii.

Slávnostný záväzok troch nových členov Európskeho dvora audítorov

Noví členovia Európskeho dvora audítorov, páni Petri Sarvamaa, Hans Lindblad a Carlo Alberto Manfredi Selvaggi, ktorých vymenovala Rada Európskej únie, prijali pred Súdnym dvorom slávnostný záväzok.

Návšteva Súdneho dvora na Európskom súde pre ľudské práva

Predseda Súdneho dvora pán Koen Lenaerts navštívil spolu s delegáciou Súdneho dvora Európsky súd pre ľudské práva pri príležitosti každoročného stretnutia. Diskusie sa týkali troch hlavných tém: „Zmena klímy: výzva pre obidva európske súdy“, „Plošné sledovanie a ochrana osobných údajov“ a „Ochrana práv osôb so zdravotným postihnutím“.

6. stretnutie korešpondentov JSEÚ v Bruseli

Šieste stretnutie korešpondentov Justičnej siete EÚ sa po prvýkrát konalo mimo Luxemburgu, a to v Bruseli, pod záštitou belgickej Štátnej rady. Stretnutie bolo venované budúcnosti spolupráce v rámci JSEÚ a otázke uplatňovania zásady konformného výkladu vnútroštátnymi súdmi.

December

Deň zvýšeného povedomia o zdravotných znevýhodneniach na Súdnom dvore

Súdny dvor, ktorý sa prostredníctvom viacerých akcií odhodlane angažuje v oblasti podpory dostupnosti a inklúzie, usporiadal Deň zvýšeného povedomia o zdravotných znevýhodneniach, ktorého témou bola tento rok „Inklúzia prostredníctvom športu: rozmanitosť, naša sila“.

B. Rok v číslech

Inštitúcia v roku 2024

81 sudcov a sudkýň pochádzajúcich z
27 členských štátov

Súdny dvor

27 sudcov a sudkýň **11** generálnych
advokátov a advokátok

Všeobecný súd

54 sudcov a sudkýň

Rozpočet: **504** miliónov eur

2 267
úradníkov a zamestnancov

61 % žien **39 %** mužov

Zastúpením žien na pozíciách s rozhodovacou právomocou v rámci administratívy sa Súdny dvor radí do vyššieho priemeru európskych inštitúcií.

Ženy zastávajú:

54 % administrátorských pozícií

49 % stredných a vyšších riadiacich pozícií

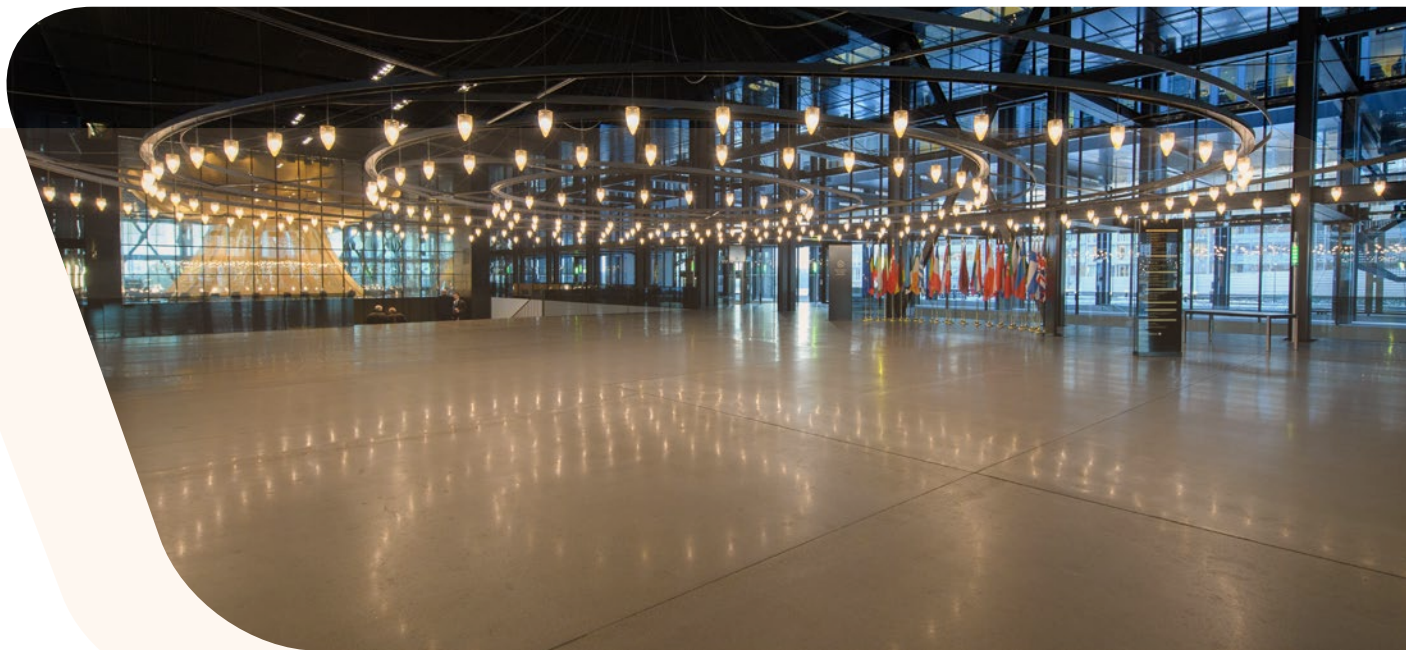
e-Curia

Percento procesných aktov podaných cez aplikáciu e-Curia:

91 % na Súdny dvor

96 % na Všeobecný súd

11 692 prístupových účtov do aplikácie e-Curia

Súdny rok (Súdny dvor a Všeobecný súd)

1 706 začatých vecí

1 785 skončených vecí

2 911 prebiehajúcich konaní

Priemerná dĺžka konania: 18,1 mesiaca

Aplikácia **e-Curia** je informatická aplikácia Súdneho dvora Európskej únie, ktorá umožňuje zástupcom účastníkov konania vo veciach podaných na Súdny dvor a Všeobecný súd, ako aj vnútroštátnym súdom v rámci návrhov na začatie prejudiciálneho konania predložených Súdnemu dvoru, vymieňať si procesné akty s kanceláriami súdov výlučne elektronicky.

e-Curia: aplikácia, ktorá umožňuje výmenu procesných písomností

[pozri video na YouTube](#)

Jazykové oddelenia

Súdny dvor, ktorý je mnohojazyčnou súdnou inštitúciou, musí byť schopný prejednať vec bez ohľadu na to, v akom úradnom jazyku Únie bola podaná. Následne zabezpečuje, aby bola jeho judikatúra uverejnená vo všetkých úradných jazykoch Únie.

24

jazykov
konania

552

jazykových
kombinácií

608

právníkov lingvistov a právničiek
lingvistiek na preklad písomných
dokumentov

1 366 000 strán na preklad

1 371 000 preložených strán

503

pojednávání a schôdzí, ktoré boli
simultánne tlmočené

70

tlmočníkov a tlmočníčok na
pojednávania a schôdze

**Mnohojazyčnosť na Súdnom dvore EÚ – zabezpečovanie
rovnakého prístupu k spravodlivosti**

[pozri video na YouTube](#)

Na Súdnom dvore sa preklady vykonávajú s ohľadom na prísny jazykový režim, ktorý predpokladá možnosť použitia 24 úradných jazykov Európskej únie. Všetky prekladané dokumenty predstavujú vysoko odborné právne texty. Práve z tohto dôvodu jazykové oddelenie Súdneho dvora zamestnáva len **právníkov lingvistov a právničky lingvistky** s úplným právnickým vzdelaním a veľmi dobrou znalosťou aspoň dvoch úradných jazykov okrem ich materinského jazyka.

2

Súdna činnosť

A. Súdny dvor v roku 2024

Na Súdny dvor sa možno obracať hlavne s návrhmi na začatie prejudiciálneho konania. Keď má vnútroštátny súd pochybnosti o výklade normy Únie alebo o jej platnosti, preruší konanie, ktoré vedie, a podá návrh na Súdny dvor. Po vysvetlení, ktoré získa z rozhodnutia Súdneho dvora, môže vnútroštátny súd rozhodnúť v spore, ktorý prejednáva. Pre veci, ktoré si vyžadujú odpoveď vo veľmi krátkej lehote (napríklad vo veciach azylu, hraničnej kontroly, únosu detí atď.), je k dispozícii naliehavé prejudiciálne konanie.

Na Súdny dvor možno podávať aj priame žaloby, ktorými sa možno domáhať buď zrušenia aktu Únie („žaloba o neplatnosť“), alebo určenia, že členský štát nedodržiava právo Únie („žaloba o nesplnenie povinnosti“). Pokiaľ členský štát nevyhoví rozsudku, v ktorom bolo určené, že si nesplnil svoju povinnosť, môže ďalšia žaloba, nazvaná žaloba o „dvojité nesplnenie povinnosti“, viesť Súdny dvor k uloženiu peňažnej sankcie tomuto členskému štátu.

Proti rozhodnutiam Všeobecného súdu možno podať odvolanie. Súdny dvor môže tieto rozhodnutia Všeobecného súdu zrušiť.

Na Súdny dvor sa možno obrátiť aj so žiadosťami o stanovisko na účely overenia zlučiteľnosti dohody, ktorú Únia zamýšľa uzavrieť s tretím štátom alebo medzinárodnou organizáciou, so Zmluvami (podávajú ich členské štáty alebo európske inštitúcie).

Koen Lenaerts

predseda Súdneho dvora
Európskej únie

Činnosť a vývoj Súdneho dvora

Uplynulý rok sa niesol v znamení prijatia a realizácie legislatívnej reformy usporiadania súdneho systému Európskej únie, uskutočnenej [nariadením Parlamentu a Rady 2024/2019](#), ktorej cieľom bolo na žiadosť Súdneho dvora vyrovnať zaťaženie, ktoré predstavuje sporová agenda, medzi oboma súdmi Únie využitím dvojnásobného počtu sudcov Všeobecného súdu, o ktorom sa rozhodlo [nariadením Európskeho parlamentu a Rady 2015/2422](#) v roku 2015. Súdny dvor by tak mal byť schopný naďalej plniť svoju úlohu spočívajúcu vo výklade práva Únie v primeraných lehotách v čase výrazného nárastu počtu sporových vecí, ktoré sú mu predkladané, ako aj nárastu počtu zložitých a citlivých vecí týkajúcich sa najmä otázok ústavnej povahy alebo otázok súvisiacich so základnými právami. V roku 2024 bolo na Súdny dvor predložených viac ako 900 nových vecí – počet blízky rekordu z roku 2019, čo potvrdzuje rastúci trend posledných rokov a zdôrazňuje potrebu tejto reformy.

920
začatých vecí

573 prejudiciálnych
konaní, z toho 6 naliehavých
prejudiciálnych konaní

Členské štáty, ktoré podali najviac návrhov

Taliansko	98
Nemecko	66
Poľsko	47
Rakúsko	39
Bulharsko	38

53 priamych žalôb,
z toho: 39 žalôb o nesplnenie
povinnosti 3 žaloby o „dvojité
nesplnenie povinnosti“

277 odvolaní proti
rozhodnutiam Všeobecného súdu

15 žiadostí o poskytnutie
právnej pomoci

1 žiadosť o stanovisko

Prejavom tejto reformy v praxi bolo predovšetkým čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci zo Súdneho dvora na Všeobecný súd. Toto prenesenie, uplatňované od 1. októbra 2024, sa týka šiestich konkrétnych oblastí, a to spoločného systému dane z pridanej hodnoty, spotrebných daní, Colného kódexu, nomenklatúrneho zatriedenia tovaru podľa kombinovanej nomenklatúry, náhrady a pomoci cestujúcim v prípade odmietnutia nástupu do lietadla alebo meškania alebo zrušenia dopravných služieb a systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov.

Súdny dvor si však ponecháva právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, ktoré síce patria do jednej z týchto špecifických oblastí, ale týkajú sa aj iných oblastí alebo vyvolávajú samostatné otázky výkladu primárneho práva (vrátane Charty základných práv Európskej únie), medzinárodného práva verejného alebo všeobecných zásad práva Únie.

Reforma by mala viesť k nezanedbateľnému zníženiu pracovného zaťaženia Súdneho dvora v oblasti prejudiciálneho konania, čo potvrdzujú aj prvé odhady týkajúce sa posledných troch mesiacov minulého roka.

Cieľom ďalšej časti reformy je zachovanie účinnosti odvolacieho konania proti rozhodnutiam Všeobecného súdu. Na to, aby sa Súdnemu dvoru umožnilo sústrediť sa na odvolania, ktoré sa týkajú dôležitých právnych otázok, mechanizmus predchádzajúceho prijatia odvolania sa od 1. septembra 2024 rozšíril na rozhodnutia Všeobecného súdu týkajúce sa rozhodnutí šiestich nových nezávislých odvolacích orgánov v rámci orgánov, úradov alebo agentúr Únie, ktoré boli pridané k štyrom odvolacím orgánom pôvodne určeným v čase zavedenia tohto mechanizmu. Tento mechanizmus sa navyše rozšíril na spory týkajúce sa plnenia zmlúv obsahujúcich arbitrážnu doložku.

Účastník konania, ktorý nie je schopný znášať trovy konania, môže požiadať o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

Cieľom reformy je napokon zvýšiť transparentnosť prejudiciálneho konania, a teda aj zrozumiteľnosť rozhodnutí vydaných Súdny dvorom alebo Všeobecným súdom. Odteraz sa totiž budú písomné pripomienky, ktoré boli predložené v rámci prejudiciálneho konania, uverejňovať na webovom sídle inštitúcie v primeranej lehote po uzavretí vecí, pokiaľ autor týchto pripomienok nebude proti tomu namietat.

Okrem zmeny Štatútu Súdneho dvora Európskej únie viedlo vykonanie reformy k zmene [Rokovacieho poriadku Súdneho dvora](#) a [Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu](#), a to najmä s cieľom konkretizovať jednak podmienky týkajúce sa prvotného vybavenia návrhov na začatie prejudiciálneho konania podaných v rámci tzv. jednotného kontaktného miesta a jednak postup uplatniteľný na návrhy, ktoré Súdny dvor predložil Všeobecnému súdu. Rokovací poriadok Súdneho dvora obsahuje aj ďalšie novinky, ktorých cieľom je zohľadniť skúsenosti získané v súvislosti so zdravotnou krízou a vývojom technológií, najmä pokiaľ ide o možnosť účastníkov konania alebo ich zástupcov zúčastňovať sa na pojednávaniach formou videokonferencie pri rešpektovaní presne stanovených právnych a technických podmienok, ochranu osobných údajov v rámci jednotlivých konaní, podmienky predkladania a doručovania procesných písomností prostredníctvom aplikácie e-Curia, ako aj prenos niektorých pojednávaní online.

V dôsledku toho došlo k úprave Odporúčaní pre vnútroštátne súdy týkajúcich sa podávania návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ako aj praktických pokynov pre účastníkov konania.

Pokiaľ ide o zloženie Súdneho dvora, v júni 2024 nás zarmútilo úmrtie pána Ilešiča (Slovinsko), sudcu Súdneho dvora od roku 2004.

V januári 2024 Súdny dvor opustil sudca Safjan (Poľsko) a v októbri 2024 sa uskutočnila veľmi významná čiastočná obmena jeho zloženia v dôsledku ukončenia funkcie ôsmich členov, ktorými boli podpredseda Bay Larsen (Dánsko), sudca Bonichot (Francúzsko), sudkyňa Prechal (Holandsko), sudca Xuereb (Malta), sudkyňa Rossi (Taliansko), sudca Wahl (Švédsko) a generálni advokáti Pikamäe (Estónsko) a Collins (Írsko), ako aj prevzatia funkcie deviatimi novými členmi, ktorými sú sudca Smulders (Holandsko), generálny advokát Spielmann (Luxembursko), sudcovia Condiñanzi (Taliansko) a Schalin (Švédsko), generálny advokát Biondi (Taliansko), sudcovia Gervasoni (Francúzsko) a Fenger (Dánsko), sudkyňa Frendo (Malta) a generálny advokát Norkus (Litva).

Štatistiky za uplynulý rok svedčia o veľmi vysokom počte vecí predložených Súdnemu dvoru (920, čo je takmer o sto viac ako v každom z predchádzajúcich troch rokov), ako aj vecí, ktoré Súdny dvor uzavrel (863 vecí, teda o 80 viac ako v predchádzajúcom roku), pričom posledný uvedený údaj možno do veľkej miery vysvetliť tlakom v súvislosti s čiastočnou obmenou zloženia Súdneho dvora. K 31. decembru 2024 teda prebiehalo 1 206 konaní. Priemerná dĺžka konania v roku 2024, pokiaľ ide o všetky typy vecí spolu, bola 17,7 mesiaca.

863 skončených vecí

580 prejudiciálnych konaní, z toho: **5**
naliehavých prejudiciálnych konaní

53 priamych žalôb, z toho: **26** konštatovaní
nesplnenia povinnosti proti **16** členským
štátom

1 rozsudok o „dvojitom nesplnení povinnosti“

213 odvolaní proti rozhodnutiam
Všeobecného súdu, z toho: v **48** prípadoch
bolo rozhodnutie Všeobecného súdu zrušené

Priemerná dĺžka konania:

17,7 mesiaci

Priemerná dĺžka trvania naliehavého
prejudiciálneho konania: **3,3** mesiaci

1 206

prebiehajúcich konaní
k 31. decembru 2024

Hlavné prerokúvané oblasti:

Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	141
Štátna pomoc a hospodárska súťaž	137
Hospodárska a menová politika	103
Aproximácia právnych predpisov	85
Ochrana spotrebiteľa	63
Životné prostredie	62
Dane	61
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	57
Sociálna politika	48
Duševné vlastníctvo	45

[Pozri podrobné štatistiky Súdneho dvora.](#)

Členovia Súdneho dvora

Súdny dvor sa skladá z 27 sudcov a sudkýň a 11 generálnych advokátov a advokátok.

Sudcovia a generálni advokáti sú vymenúvaní po vzájomnej dohode vlád členských štátov po porade s výborom, ktorého úlohou je poskytovať stanovisko o vhodnosti navrhnutých kandidátov vykonávať danú funkciu. Ich funkčné obdobie je šesť rokov s možnosťou opätovného vymenovania.

Sú vyberaní z osôb, ktoré poskytujú záruku úplnej nezávislosti a spĺňajú podmienky vyžadované v ich krajinách na výkon najvyšších sudcovských funkcií, alebo sú uznávanými odborníkmi v oblasti práva.

Sudcovia a sudkyne vykonávajú svoju funkciu úplne nestranne a nezávisle.

Z vlastných radov určujú predsedu a podpredsedu.

Sudcovia a generálni advokáti vymenúvajú tajomníka na funkčné obdobie šesť rokov.

Generálni advokáti a generálne advokátky prednášajú nestranným a nezávislým spôsobom právne stanoviská, označované ako „návrhy“, vo veciach, ktoré sú im predložené. Toto právne stanovisko nie je záväzné, ale umožňuje vnieť doplňujúci náhľad na predmet sporu.

V súvislosti s čiastočnou obmenou Súdneho dvora v októbri 2024 prevzalo funkciu deväť nových členov: sudca Smulders (Holandsko), generálny advokát Spielmann (Luxembursko), sudcovia Condinanzi (Taliansko) a Schalin (Švédsko), generálny advokát Biondi (Taliansko), sudcovia Gervasoni (Francúzsko) a Fenger (Dánsko), sudkyňa Frendo (Malta) a generálny advokát Norkus (Litva).

In memoriam

V júni 2024 zomrel počas svojho funkčného obdobia slovinský sudca Marko Ilešič. Bol prvým členom s touto štátnou príslušnosťou, ktorý bol v roku 2004 vymenovaný za sudcu Súdneho dvora v súvislosti so vstupom Slovinska do Európskej únie. Pán Ilešič bol rešpektovaný a uznávaný z profesionálneho i osobného hľadiska pre svoje právnické a intelektuálne kvality a rozsiahle jazykové znalosti, ako aj pre svoju ľudskosť, pričom významne prispel k rozvoju a propagácii práva Únie a šíreniu slovinskej kultúry.

K. Lenaerts
predseda

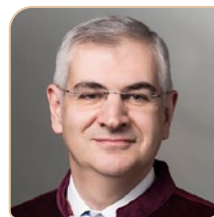
T. von Danwitz
podpredseda

F. Biltgen
predseda prvej
komory

K. Jürimäe
predsedníčka druhej
komory

C. Lycourgos
predseda tretej
komory

I. Jarukaitis
predseda štvrtej
komory

**M. L. Arastey
Sahún**
predsedníčka piatej
komory

M. Szpunar
prvý generálny
advokát

S. Rodin
predseda ôsmej
komory

A. Kumin
predseda šiestej
komory

N. Jääskinen
predseda deviatej
komory

D. Gratsias
predseda desiatej
komory

M. Gavalec
predseda siedmej
komory

J. Kokott
generálna advokátka

A. Arabadžiev
sudca

**M. Campos
Sánchez-Bordona**
generálny advokát

E. Regan
sudca

**N. J. Cardoso da
Silva Piçarra**
sudca

**J. Richard de la
Tour**
generálny advokát

A. Rantos
generálny advokát

I. Ziemele
sudkyňa

J. Passer
sudca

N. Emiliou
generálny advokát

Z. Csehi
sudca

O. Spineanu-Matei
sudkyňa

T. Čápetá
generálna advokátka

L. Medina
generálna advokátka

B. Smulders
sudca

D. Spielmann
generálny advokát

M. Condinanzi
sudca

F. Schalin
sudca

A. Biondi
generálny advokát

S. Gervasoni
sudca

N. Fenger
sudca

R. Frendo
sudkyňa

R. Norkus
generálny advokát

A. Calot Escobar
tajomník

Protokolárny poriadok od 9. októbra 2024

B. Všeobecný súd v roku 2024

Všeobecný súd sa v rámci prvostupňového konania zaoberá predovšetkým priamymi žalobami fyzických alebo právnických osôb (jednotlivci, spoločnosti, združenia atď.), ak sú osobne a priamo dotknuté, a členských štátov proti aktom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Európskej únie, ako aj priamymi žalobami o náhradu škody spôsobenej inštitúciami alebo ich zamestnancami.

Rozhodnutia Všeobecného súdu možno napadnúť odvolaním podaným na Súdny dvor, ktoré sa musí obmedzovať na právne otázky. Vo veciach, ktoré už boli dvakrát preskúmané (nezávislým odvolacím orgánom a potom Všeobecným súdom), pripúšťa Súdny dvor odvolanie iba vtedy, ak v rámci nich vzniká otázka dôležitá pre jednotu, vnútorný súlad alebo vývoj práva Únie.

Od 1. októbra 2024 má Všeobecný súd právomoc rozhodovať aj o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania postúpených Súdnym dvorom, ktoré sa týkajú výlučne jednej alebo viacerých z týchto šiestich špecifických oblastí: spoločný systém dane z pridanej hodnoty, spotrebné dane, Colný kódex, nomenklatúrne zatriedenie tovaru podľa kombinovanej nomenklatúry, náhrada a pomoc cestujúcim v prípade odmietnutia nástupu do lietadla alebo meškania alebo zrušenia dopravných služieb a systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov.

Veľká časť jeho sporovej agendy má hospodársku povahu: duševné vlastníctvo (ochranné známky a dizajny Európskej únie), hospodárska súťaž, štátna pomoc a bankový a finančný dohľad. Všeobecný súd má tiež právomoc rozhodovať vo veciach verejnej služby spory medzi Európskou úniou a jej zamestnancami.

Marc van der Woude

predseda Všeobecného súdu Európskej únie

Činnosť a vývoj Všeobecného súdu

Rok 2024 bol pre Všeobecný súd mimoriadne dôležitý, pretože sa niesol v znamení nadobudnutia účinnosti [nariadenia 2024/2019](#), ktorým sa zreformovalo usporiadanie súdneho systému Európskej únie. Čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci zo Súdneho dvora na Všeobecný súd tak nadobudlo účinky 1. októbra 2024.

Podľa [Štatútu Súdneho dvora Európskej únie](#) má Všeobecný súd v súčasnosti právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, ktoré sa týkajú výlučne jednej alebo viacerých z týchto šiestich špecifických oblastí: spoločný systém DPH, spotrebné dane, Colný kódex, nomenklatúrne zatriedenie tovaru, náhrada a pomoc cestujúcim v prípade odmietnutia nástupu do lietadla alebo meškania alebo zrušenia dopravných služieb a systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov (nový článok 50b). Predmetom rozhodnutia o prenesení bolo 19 návrhov na začatie prejudiciálneho konania podaných od 1. októbra do 31. decembra 2024.

786

začatých vecí

667

priamych žalôb, z toho:

Duševné a priemyselné
vlastníctvo **268**

Verejná služba Európskej
únie **76**

Štátna pomoc
a hospodárska súťaž **33**

7

žalôb podaných

členskými štátmi

30

žiadostí o poskytnutie

právnej pomoci

19

návrhov na začatie

prejudiciálneho konania

Účastník konania, ktorý nie je schopný znášať
trovy konania, môže požiadať o poskytnutie
bezplatnej právnej pomoci.

Všeobecný súd musel vnútorne reorganizovať svoju štruktúru vymenovaním desiatich sudcov komory určenej na rozhodovanie o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, ako aj predsedu tejto komory, ktorým je podpredseda Všeobecného súdu Papasavvas. Všeobecný súd tiež určil troch sudcov, ktorí budú vykonávať funkciu generálnych advokátov, aby zabezpečil optimálne vybavovanie návrhov na začatie prejudiciálneho konania. V jeho rokovacom poriadku je v súčasnosti navyše stanovená možnosť rozhodovania v stredne veľkej komore zloženej z deviatich sudcov, a to najmä v niektorých veciach v rámci prejudiciálneho konania.

Tiež bolo stanovené rozšírenie mechanizmu predchádzajúceho prijatia odvolania proti rozhodnutiam Všeobecného súdu týkajúcim sa rozhodnutí nezávislých odvolacích orgánov niektorých orgánov, úradov alebo agentúr Únie (nový článok 58a Štatútu Súdneho dvora, ktorý bol tiež vložený nariadením 2024/2019) od 1. septembra 2024. V rámci tejto časti reformy sa ďalej zvyšuje zodpovednosť Všeobecného súdu za zabezpečovanie vnútorného súladu a jednotnosti práva v dotknutých právnych oblastiach.

Reforma kolidovala s odchodom piatich členov Všeobecného súdu 7. októbra 2024 z dôvodu ich vymenovania za sudcov Súdneho dvora. Zo Všeobecného súdu teda odišli sudca Gervasoni, predsedovia komôr Spielmann a Schalin, sudkyňa Frendo a sudca Norkus. Všeobecný súd im poďakoval za ich dlhoročný a významný prínos k judikatúre. V ten istý deň zložili sľub sudcovia Cassagnabère a Meyer, ktorí sa stali novými členmi Všeobecného súdu.

Táto rozsiahla reorganizácia a odchod členov však súdnu činnosť Všeobecného súdu nespomalili, o čom svedčí skutočnosť, že v roku 2024 sa mu podarilo uzavrieť 922 vecí. Keďže v roku 2024 sa začalo len 786 konaní, došlo teda k zníženiu celkového počtu prebiehajúcich konaní. Priemerná dĺžka konania 18,5 mesiaca svedčí o efektívnom vybavovaní vecí, pričom v prípade, ak by si to vyžadovali osobitosti konkrétnej veci, by Všeobecný súd bol schopný reagovať ešte rýchlejšie. Takto bol schopný vydať svoj prvý rozsudok v oblasti digitálnych trhov v lehote 8,2 mesiaca (rozsudok *Bytedance/Komisia*, [T-1077/23](#)).

V roku 2024 bolo 20,2 % vecí ukončených v rozšírených rozhodovacích zloženiach. Všeobecný súd navyše uplatňuje prístup k prejednávaniu vecí, ktoré majú určitý význam najmä z hľadiska právneho štátu, vo veľkej komore zloženej z 15 sudcov (pozri kapitolu „Návrat k významným rozsudkom roka“). V tomto formálnom zložení Všeobecný súd prijal rozhodnutia vo veciach *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles a i./Rada, Medel a i./Rada a Fridman a i./Rada*, ako aj *Timčenko a Timčenko/Rada*.

S novou právomocou rozhodovať v oblasti prejudiciálneho konania, ako aj s novými povinnosťami vyplývajúcimi z rozšírenia mechanizmu predchádzajúceho prijatia odvolania má Všeobecný súd všetky nástroje potrebné na účinné a proaktívne vybavovanie vecí, ktoré mu boli predložené, a zároveň je pripravený na ďalšie trojročné obdobie začínajúce v októbri 2025.

Novinky v judikatúre

Savvas Papasavvas
podpredseda Všeobecného súdu

Rok 2024 sa vyznačoval opätovným nadobudnutím významu veľkej komory, najformálnejšieho rozhodovacieho zloženia Všeobecného súdu, ktorá doposiaľ zasadala len zriedkavo a epizodicky. Veľká komora je zložená z pätnástich sudcov a zaoberá sa najdôležitejšími vecami, ako aj vecami vyznačujúcimi sa právnou zložitou alebo osobitnými okolnosťami (článok 28 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu). V tomto rozhodovacom zložení tak bolo v uplynulom roku vydaných šesť rozhodnutí spájajúcich viacero vecí, a to jednak v súvislosti s agresiou Ruska voči Ukrajine a jednak v súvislosti s vykonávaním mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v kontexte balíka opatrení na obnovu NextGenerationEU.

V prvom rade Všeobecný súd vo svojich rozsudkoch z 11. septembra 2024, *Fridman a i./Rada a Timčenko a Timčenko/Rada* ([T-635/22](#) a [T-644/22](#)), potvrdil, že Rada Európskej únie má právomoc na jednej strane rozhodnúť o uložení povinnosti oznamovať finančné prostriedky a spolupracovať s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi osobám, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, a na druhej strane považovať nedodržanie týchto povinností za rovnocenné obchádzaniu opatrení na zmrazenie finančných prostriedkov.

Vo svojich rozsudkoch z 2. októbra 2024, *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles a i./Rada, Ordre des avocats à la cour de Paris a Couturier/Rada a ACE/Rada* ([T-797/22, T-798/22 a T-828/22](#)), Všeobecný súd potvrdil zákonnosť zákazu poskytovať priamo alebo nepriamo právne poradenské služby ruskej vláde a právnickým osobám, subjektom a orgánom usadeným v Rusku [[nariadenie Rady \(EÚ\) č. 833/2014](#) o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine]. Predmetné veci sa týkali otázky, či existuje základné právo na prístup k advokátovi, a to konkrétne v situáciách, ktoré vôbec nesúvisia so súdnym konaním. Všeobecný súd žalobu zamietol, pričom sa však osobitne zameral na objasnenie rozsahu práva na účinný prostriedok nápravy (článok 47 Charty základných práv Európskej únie) a práva na ochranu profesijného tajomstva advokátov (článok 7).

Napokon uznesením zo 4. júna 2024, *Medel a i./Rada* ([T-530/22 až T-533/22](#)), Všeobecný súd zamietol žaloby o neplatnosť vykonávacieho rozhodnutia, ktorým Rada schválila posúdenie plánu obnovy a odolnosti Poľska a spresnila míľniky a ciele, ktoré má tento členský štát dosiahnuť, aby mohol byť uvoľnený finančný príspevok, ktorý mu bol v napadnutom rozhodnutí poskytnutý. Veľká komora konštatovala, že žalobcovia, štyri združenia zastupujúce sudcov na medzinárodnej úrovni, ktorých členmi sú vo všeobecnosti vnútroštátne profesijné združenia vrátane poľských združení, sa nemôžu dovolávať aktívnej legitimácie.

Tento nový impulz, ktorý dostala veľká komora, bude nepochybne aktuálny aj v roku 2025, keďže v súčasnosti sa v tomto rozhodovacom zložení koná v ďalších veciach. Pravdepodobne ho budú sprevádzať postúpenia stredne veľkej komore vytvorenej [nariadením \(EÚ, Euratom\) 2024/2019](#), čím sa doplní arzenál formálnych rozhodovacích zložení, ktoré má Všeobecný súd k dispozícii.

L. Mancoske

922

skončených vecí

832

priamych žalôb, z toho:

Duševné a priemyselné vlastníctvo	276
Štátna pomoc a hospodárska súťaž	98
Verejná služba Európskej únie	76

1 Prejudiciálne konanie

Priemerná dĺžka konania: 18,5 mesiaca

Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo
podané odvolanie na Súdny dvor: 35 %

1 705

prebiehajúcich konaní
(k 31. decembru 2024)

Hlavné prerokúvané oblasti:

Inštitucionálne právo	552
Duševné a priemyselné vlastníctvo	322
Hospodárska a menová politika	167
Štátna pomoc a hospodárska súťaž	153
Verejná služba EÚ	112
Reštriktívne opatrenia	91
Prístup k dokumentom	41
Poľnohospodárstvo	30
Verejné obstarávanie	29
Verejné zdravie	24

[Pozri podrobné štatistiky Všeobecného súdu](#)

Členovia Všeobecného súdu

Všeobecný súd sa skladá z dvoch sudcov za každý členský štát.

Sudcovia a sudkyne sa vyberajú spomedzi osôb, ktoré poskytujú záruku úplnej nezávislosti a majú predpoklady požadované na výkon najvyšších sudcovských funkcií. Sú vymenúvaní po vzájomnej dohode vlád členských štátov po porade s výborom, ktorého úlohou je poskytovať stanovisko o vhodnosti kandidátov. Ich funkčné obdobie je šesť rokov s možnosťou opätovného vymenovania. Sudcovia si spomedzi seba určujú svojho predsedu a podpredsedu na obdobie troch rokov. Vymenúvajú tajomníka na funkčné obdobie šiestich rokov.

Sudcovia a sudkyne vykonávajú svoju funkciu úplne nestranne a nezávisle.

V súvislosti s čiastočným prenesením prejudiciálnej právomoci Súdneho dvora na Všeobecný súd od 1. októbra 2024 boli za sudcov Všeobecného súdu, ktorí budú vykonávať funkciu generálneho advokáta na účely vybavovania návrhov na začatie prejudiciálneho konania, zvolení pán Martín y Pérez de Nanclares a pani Brkan, a za ich zástupcu bol zvolený pán Gâlea.

V októbri 2024 sa ujali funkcie dvaja noví členovia Všeobecného súdu, sudcovia Cassagnabère (Francúzsko) a Meyer (Luxembursko), ktorí nahradili sudcov Gervasoniho a Spielmanna z dôvodu ich vymenovania na Súdny dvor.

M. van der Woude
predseda

S. Papasavvas
podpredseda

A. Marcoulli
predsedníčka druhej
komory

R. da Silva Passos
predseda štvrtej
komory

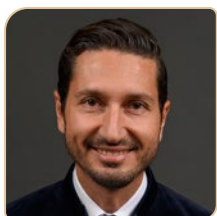
J. Svenningsen
predseda piatej
komory

M. J. Costeira
predsedníčka šiestej
komory

K. Kowalik-Bańczyk
predsedníčka siedmej
komory

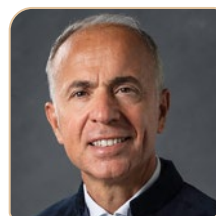
A. Kornezov
predseda ôsmej
komory

L. Truchot
predseda deviatej
komory

O. Porchia
predsedníčka
desiatej komory

R. Mastroianni
predseda prvej
komory

P. Škvařilová-Pelzl
predsedníčka tretej
komory

M. Jaeger
sudca

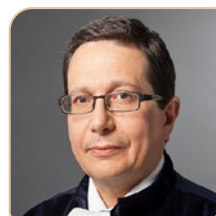
H. Kanninen
sudca

J. Schwarcz
sudca

M. Kānčeva
sudkyňa

E. Buttigieg
sudca

V. Tomljenović
sudkyňa

L. Madise
sudca

N. Póltorak
sudkyňa

I. Reine
sudkyňa

P. Nihoul
sudca

U. Öberg
sudca

C. Mac Eochaidh
sudca

G. De Baere
sudca

T. Pynnä
sudkyňa

J. C. Laitenberger
sudca

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
sudca

G. Hesse
sudca

**M. Sampol
Pucurull**
sudca

M. Stancu
sudkyňa

I. Nõmm
sudca

G. Steinfatt
sudkyňa

T. Perišin
sudkyňa

D. Petrлік
sudca

M. Brkan
sudkyňa

P. Zilgalvis
sudca

K. Kecsmár
sudca

I. Gâlea
sudca

I. Dimitrakopoulos
sudca

D. Kukovec
sudca

S. Kingston
sudkyňa

T. Tóth
sudca

B. Ricziová
sudkyňa

E. Tichy-Fisslberger
sudkyňa

W. Valasidis
sudca

S. Verschuur
sudca

S. L. Kalèda
sudca

**L. Spangsberg
Grønfeldt**
sudkyňa

H. Cassagnabère
sudca

R. Meyer
sudca

V. Di Bucci
tajomník

Protokolárny poriadok od 9. októbra 2024

C. Judikatúra v roku 2024

Focus Balík opatrení v oblasti mobility 2020: spravodlivá hospodárska súťaž a zlepšenie pracovných podmienok pre bezpečnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie odvetvie cestnej dopravy

Rozsudok *Litva a i./Parlament a Rada* zo 4. októbra 2024 ([C-541/20 až C-555/20](#))

Balík opatrení v oblasti mobility 2020

V roku 2020 Európska únia prijala súbor reforiem v odvetví cestnej dopravy na účely dosiahnutia dvoch hlavných cieľov:

1. Zlepšiť pracovné podmienky vodičov:

- zákazom trávenia týždenného odpočinku vo vozidlách,
- zaručením pravidelných návratov domov alebo do operačného centra (každé tri alebo štyri týždne) s cieľom stráviť tam čas odpočinku,
- stanovením skoršieho dátumu nadobudnutia účinnosti povinnosti inštalovať inteligentné tachografy druhej generácie.

2. Zaviesť spravodlivú hospodársku súťaž:

- vyžadovaním, aby sa vozidlá vracali do operačného centra v členskom štáte sídla dopravného podniku každých osem týždňov,
- zavedením štvordňovej lehoty nečinnosti po cykle kabotáže v hostiteľskom členskom štáte (počas ktorej dopravcovia, ktorí nie sú rezidentmi, nie sú oprávnení vykonávať kabotážnu prepravu s tým istým vozidlom v tomto členskom štáte),
- klasifikáciou vodičov ako „vyslaných pracovníkov“ v určitých špecifických prípadoch, aby mohli využívať pracovné a mzdové podmienky platné v hostiteľskom členskom štáte.

Kabotáž je doprava uskutočňovaná dopravcom v rámci členského štátu, v ktorom nie je usadený. Je povolená, pokiaľ sa nevykonáva tak, že v tomto členskom štáte predstavuje sústavnú činnosť.

Inteligentný tachograf druhej generácie je elektronické zariadenie, ktoré zaznamenáva čas jazdy, prestávky a čas odpočinku vodičov. Pomáha zaručiť bezpečnosť cestnej premávky, dodržiavanie pracovných podmienok vodičov a predchádzanie podvodom.

Balík opatrení v oblasti mobility pozostáva z troch legislatívnych aktov týkajúcich sa právneho režimu cestnej dopravy. Táto ambiciózna reforma vyvolala búrlivé diskusie, ktoré viedli k sérii právnych krokov. Sedem členských štátov – Litva, Bulharsko, Rumunsko, Cyprus, Maďarsko, Malta a Poľsko – podalo na Súdny dvor 15 žalôb o neplatnosť niektorých ustanovení balíka opatrení v oblasti mobility.

Rozsudok Súdneho dvora do veľkej miery potvrdil platnosť tohto balíka opatrení.

Hoci Súdny dvor uznal, že zlepšenie pracovných podmienok vodičov môže mať za následok zvýšenie nákladov dopravných podnikov, zdôraznil, že tieto pravidlá, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu v celej Únii, nediskriminujú dopravné podniky so sídlom v členských štátoch „na periférii Únie“. Prípadný väčší vplyv týchto pravidiel na niektoré podniky závisí od ich rozhodnutia hospodárskej povahy poskytovať služby príjemcom nachádzajúcim sa v členských štátoch, ktoré sú ďaleko od miesta sídla týchto podnikov.

Pokiaľ ide o kvalifikáciu „vyslaných pracovníkov“ (ktorá umožňuje vodičom využívať minimálne pracovné a mzdové podmienky hostiteľského členského štátu, a nie prípadne menej priaznivé podmienky štátu, v ktorom má dopravca sídlo), ide o opatrenie, ktorého cieľom je **zaručiť spravodlivé pracovné podmienky a bojovať proti nekalým súťažným praktikám**. Tento vývoj, hoci je prospešný pre zamestnancov, vyvolal diskusiu medzi členskými štátmi, z ktorých niektoré, najmä tie s nízkymi nákladmi na mzdy, sa obávali zvýšenia nákladov svojich podnikov a administratívnej náročnosti nových pravidiel. Súdny dvor potvrdil toto opatrenie prijaté normotvorcom Únie s cieľom dosiahnuť spravodlivú rovnováhu medzi rôznymi záujmami.

Pokiaľ ide o povinnosť dodržiavať štvordňovú lehotu nečinnosti po cykle kabotáže v hostiteľskom členskom štáte, Súdny dvor zdôraznil, že jej cieľom je chrániť miestne podniky a predchádzať nekalej súťaži tak, že sa zabráni tomu, aby opakovaná kabotážna preprava v skutočnosti viedla k sústavnej činnosti v hostiteľskom členskom štáte. Niektoré členské štáty túto povinnosť spochybnili, pretože sa ňou údajne obmedzuje flexibilita podnikov, keďže ich núti prispôbovať svoje trasy s cieľom vyhnúť sa obdobiam nečinnosti, ktoré vedú k strate príjmov. Súdny dvor tieto tvrdenia odmietol, pričom zdôraznil, že predmetné opatrenie sa obmedzuje na zákaz kabotážnej prepravy počas tohto obdobia v rámci toho istého hostiteľského členského štátu, čo nebráni vykonávaniu ďalších operácií medzinárodnej prepravy alebo kabotáže v iných členských štátoch.

Súdny dvor však zrušil povinnosť návratu vozidiel do operačného centra dopravného podniku každých osem týždňov. Konštatoval, že Parlament a Rada nepreukázali, že mali dostatok informácií na posúdenie primeranosti tohto opatrenia a jeho sociálnych, environmentálnych a hospodárskych dôsledkov.

Focus Ekologická poľnohospodárska výroba a označovanie produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby

Rozsudok *Herbaria Kräuterparadies II* zo 4. októbra 2024 ([C-240/23](#))

Nemecká spoločnosť Herbaria vyrába nápoj „Blutquick“, ktorý sa predáva ako výživový doplnok. Tento nápoj obsahuje zložky pochádzajúce z ekologickej poľnohospodárskej výroby, ale aj pridané vitamíny nerastlinného pôvodu a glukónan železnatý. Na jeho obale je uvedené logo ekologickej poľnohospodárskej výroby Únie a odkaz na „kontrolované ekologické poľnohospodárstvo“.

V januári 2012 nemecké orgány zakázali spoločnosti Herbaria odkazovať na chránenú ekologickú poľnohospodársku výrobu, keďže právo Únie umožňuje pridávanie vitamínov a minerálov do spracovaných produktov označených ako „ekologické“ len vtedy, ak ich použitie vyžaduje zákon.

Súdny dvor prejednávajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania v rámci prvej veci (vec [C-137/13](#)) rozhodol, že použitie týchto látok sa považuje za vyžadované zákonom len vtedy, ak pravidlo Únie alebo vnútroštátne pravidlo, ktoré je s ním v súlade, priamo vyžaduje ich pridanie do potravy, aby ju bolo možné uviesť na trh. Keďže pridávanie vitamínov a glukónanu železnatého do produktu „Blutquick“ túto požiadavku nespĺňalo, nemecký súd, ktorý sa obrátil na Súdny dvor, žalobu spoločnosti Herbaria zamietol.

Vec bola následne predložená nemeckému Spolkovému správne súdu, pred ktorým Herbaria už nespochybňovala zákaz uvádzania loga ekologickej poľnohospodárskej výroby Európskej únie, ale namietala nerovnosť zaobchádzania medzi jej produktom a podobným produktom dovážaným zo Spojených štátov.

Spojené štáty sú totiž podľa európskeho práva uznané ako **tretia krajina**, ktorej **pravidlá výroby a kontroly** sú **rovnocenné** s pravidlami Európskej únie. Podľa spoločnosti Herbaria by to umožňovalo, aby sa výrobky zo Spojených štátov, ktoré spĺňajú tamojšie pravidlá výroby, uvádzali na trh Únie ako ekologické poľnohospodárske výrobky. Táto situácia by viedla k nerovnosti zaobchádzania, keďže konkurenčné americké produkty by mohli byť označované logom ekologickej poľnohospodárskej výroby Únie bez toho, aby spĺňali pravidlá ekologickej poľnohospodárskej výroby, ktoré sa uplatňujú v rámci Únie.

Nemecký Spolkový správny súd sa v tejto veci obrátil na Súdny dvor.

Súdny dvor vo svojom rozsudku konštatoval, že **ekologické logo Únie možno používať len na produktoch, ktoré spĺňajú všetky požiadavky [nariadenia o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby](#)**. Toto logo preto nemožno používať v prípade produktov vyrobených v tretej krajine podľa pravidiel, ktoré sú len rovnocenné s pravidlami stanovenými v práve EÚ. Tento zákaz sa vzťahuje aj na používanie výrazov odkazujúcich na túto výrobu.

Súdny dvor zdôraznil, že povolenie používať toto logo a tieto výrazy tak v prípade produktov – vyrobených v EÚ alebo tretích krajinách –, ktoré sú v súlade s európskymi normami ekologickej poľnohospodárskej výroby, ako aj v prípade produktov vyrobených v tretích krajinách podľa noriem, ktoré sú s týmito normami len rovnocenné, by

bolo na ujmu spravodlivej hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu. Mohlo by to tiež uvádzať spotrebiteľov do omylu, keďže účelom loga je jasne a jednoznačne informovať spotrebiteľov o tom, že produkt je v celom rozsahu v súlade s požiadavkami stanovenými v nariadení.

Súdny dvor však tiež rozhodol, že logo ekologickej poľnohospodárskej výroby tretej krajiny možno používať v prípade produktov vyrobených v danej krajine aj vtedy, keď obsahuje výrazy odkazujúce na ekologickú poľnohospodársku výrobu.

Ekologické logo Európskej únie

[Ekologické logo Európskej únie](#) dáva produktom ekologickej poľnohospodárskej výroby z Únie jednotnú vizuálnu identitu. Uľahčuje spotrebiteľom identifikáciu produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárom pomáha uvádzať ich na trh vo všetkých členských štátoch.

Ekologické logo je vyhradené pre produkty, ktoré boli certifikované schválenou organizáciou ako produkty ekologickej poľnohospodárskej výroby, čo zaručuje dodržanie prísnych noriem v oblasti výroby, spracovania, prepravy a skladovania. Produkt možno označiť ekologickým logom len vtedy, ak obsahuje najmenej 95 % ekologických poľnohospodárskych zložiek a ak zvyšných 5 % spĺňa prísne podmienky. Tá istá zložka nemôže byť prítomná v ekologickej aj neekologickej forme.

Nariadenie 2018/848

Cieľom [nariadenia 2018/848 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby](#) je zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž, riadne fungovanie vnútorného trhu v tomto sektore a dôveru spotrebiteľov v produkty označené ako produkty ekologickej poľnohospodárskej výroby.

Stanovujú sa v ňom všeobecné a podrobné pravidlá výroby. Pokiaľ ide o označovanie, vyžaduje sa dodržiavanie pravidiel o informovaní spotrebiteľov, najmä aby sa zabránilo zámene alebo uvedeniu do omylu. Obsahuje aj osobitné ustanovenia o označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a produktov z konverzie s cieľom chrániť tak záujmy prevádzkovateľov, ktorí chcú, aby ich produkty boli správne identifikované a aby mohli využívať výhody spravodlivej hospodárskej súťaže, ako aj spotrebiteľov.

Ďalšie rozsudky Súdneho dvora týkajúce sa produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby

Rozsudok *Kamin und Grill Shop* z 12. októbra 2017 (C-289/16)

Podľa [nariadenia č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov](#) je prevádzkovateľ, ktorý uvádza na trh ekologické produkty, povinný podriadiť svoj podnik kontrolnému systému. Prevádzkovatelia, ktorí predávajú produkty priamo konečnému spotrebiteľovi alebo užívateľovi, môžu byť za určitých podmienok od tejto povinnosti oslobodení. Súdny dvor rozhodol, že je nevyhnutné, aby

sa predaj uskutočnil za prítomnosti prevádzkovateľa alebo jeho predajného personálu, ako aj konečného spotrebiteľa. Z toho vyplýva, že prevádzkovatelia, ktorí tieto produkty predávajú online, uvedené oslobodenie využiť nemôžu.

Rozsudok *Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs* z 26. februára 2019 (C-497/17)

[Nariadenie č. 834/2007](#) neumožňuje použitie ekologického loga Únie na produktoch pochádzajúcich zo zvierat, ktoré boli predmetom rituálneho zabíjania bez predchádzajúceho omráčenia vykonaného za podmienok stanovených v [nariadení č. 1099/2009 o ochrane zvierat počas usmrčovania](#).

Rozsudok *Natumi* z 29. apríla 2021 (C-815/19)

[Nariadenie č. 889/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia č. 834/2007](#), bráni použitiu prášku získaného z usadenín riasy *Lithothamnium calcaireum*, ktoré sú očistené, vysušené a rozdrvené, ako neekologickej zložky poľnohospodárskeho pôvodu pri spracovaní biopotravín (najmä ekologických nápojov na báze ryže a sóje) na účely ich obohatenia o vápnik.

Focus Prístup verejnosti k zmluvám o kúpe vakcín proti ochoreniu COVID-19

Rozsudky *Auken a i./Komisia a Courtois a i./Komisia* zo 17. júla 2024
([T-689/21](#) a [T-761/21](#))

V júni 2020 Európska únia začala realizovať stratégiu v oblasti nadobúdania vakcín proti ochoreniu COVID-19. V tejto súvislosti Komisia podpísala dohodu s 27 členskými štátmi, ktorá ju oprávňuje v ich mene uzatvárať predbežné kúpne zmluvy s výrobcami.

Keďže včasné očkovanie je v záujme verejného zdravia, došlo k skráteniu lehoty farmaceutických podnikov na vývoj vakcín. S cieľom kompenzovať riziká, ktoré týmto podnikom vznikli, Komisia a členské štáty začlenili do svojej stratégie očkovania zásadu rozdelenia rizika medzi výrobcu a členské štáty, čím sa znížila zodpovednosť výrobcu v prípade nežiaducich reakcií na jeho výrobok.

Verzie zmlúv, ktoré boli zverejnené, boli zredigované tak, aby neobsahovali informácie o finančných rizikách, daroch alebo ďalšom predaji, či vyhlásenia o neexistencii konfliktu záujmov.

V roku 2021 občania a poslanci Európskeho parlamentu napadli čiastočné odmietnutie poskytnutia úplného prístupu k niektorým dokumentom súvisiacim so zmluvami o nákupe vakcín z roku 2020 Európskou komisiou. Žiadosti o prístup sa týkali doložiek o odškodnení pre farmaceutické spoločnosti. Podľa týchto doložiek musia laboratória poskytnúť náhradu poškodeným v prípade nedostatkov súvisiacich s úmyselným pochybením alebo závažným nesplnením povinnosti počas výroby, zatiaľ čo v ostatných prípadoch túto zodpovednosť znášali členské štáty.

Občania a poslanci sa dožadovali aj prístupu k vyhláseniam o neexistencii konfliktu záujmov členov rokovacej skupiny pre nákup vakcín. Žiadali objasnenie spôsobu, ako sa viedli rokovania najmä o gigazmluve z mája 2021 o nákupe ďalšej 1,8 miliardy dávok vakcíny za sumu 35 miliárd eur.

Komisia poskytla len čiastočný prístup k týmto dokumentom a uverejnila ich redigované verzie s odvolaním sa na obchodné tajomstvo a ochranu súkromia.

Proti rozhodnutiam Komisie boli podané dve žaloby na Všeobecný súd, ktorý tieto rozhodnutia čiastočne zrušil.

Pokiaľ ide o žiadosť o širší prístup k **doložkám o odškodnení**, Všeobecný súd pripomenul, že dôvod ich zahrnutia do zmlúv, a to kompenzácia rizík, ktoré farmaceutickým podnikom vznikli v dôsledku skrátenia lehoty na vývoj vakcín, bol schválený členskými štátmi a patrí do verejnej sféry. Rozhodol, že Komisia nepreukázala, ako by širší prístup k týmto doložkám, niektorým vymedzeniam pojmov v zmluvách (ako napríklad „úmyselné pochybenie“

a „maximálne primerané úsilie“) a ustanoveniam týkajúcim sa darovaní a ďalšieho predaja vakcín konkrétne poškodil obchodné záujmy dotknutých farmaceutických podnikov.

Pokiaľ ide o žiadosť o zverejnenie – vo vyhláseniach o neexistencii konfliktu záujmov – **totožnosti členov rokovacej skupiny**, Všeobecný súd potvrdil, že táto sledovala cieľ verejného záujmu. Iba zverejnením tejto totožnosti možno totiž overiť, či nedošlo ku konfliktu záujmov členov rokovacej skupiny. Táto transparentnosť procesu rokovaní o zmluvách posilňuje dôveru občanov Únie v stratégiu Komisie v oblasti očkovania a pomáha bojovať proti šíreniu nepravdivých informácií. Všeobecný súd preto rozhodol, že Komisia nesprávne vyvážila dotknuté záujmy týkajúce sa neexistencie konfliktu záujmov a rizika zásahu do súkromného života.

Prístup verejnosti k dokumentom: kľúčový prvok transparentnosti

Účelom [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady \(ES\) č. 1049/2001](#) je poskytnúť verejnosti právo na čo najširší prístup k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie. Jeho cieľom je posilniť transparentnosť, legitimitu a zodpovednosť inštitúcií.

Uvedené právo však nie je absolútne. Existujú z neho výnimky na ochranu určitých verejných alebo súkromných záujmov, ako je verejná bezpečnosť, dôvernosc vnútorných porád a právneho poradenstva, finančné, hospodárske alebo obchodné záujmy, alebo aj ochrana osobných údajov.

Inštitúcie musia nájsť rovnováhu medzi transparentnosťou a ochranou týchto záujmov a v každom prípade posúdiť, či nehrozí, že by v dôsledku predmetného zverejnenia došlo k ich poškodeniu. Zverejnenie možno napokon vyžadovať, ak sa preukáže prevažujúci verejný záujem.

V prípade zamietnutia prístupu môže žiadateľ požiadať príslušnú inštitúciu o preskúmanie a potom – ak je prístup opäť zamietnutý – môže sa obrátiť na Európskeho ombudsmana alebo podať žalobu na Všeobecný súd Európskej únie.

Niekoľko zásad v rámci rozhodnutí Všeobecného súdu a Súdneho dvora

V rozsudku *De Capitani/Parlament* ([T-540/15](#)) Všeobecný súd konštatoval, že inštitúcie Únie môžu odmietnuť prístup k niektorým dokumentom týkajúcim sa legislatívneho postupu len v riadne odôvodnených prípadoch.

Inštitúcie alebo orgány, ktoré prístup odmietajú, musia preukázať, ako by „konkrétnym, účinným a primerane predvídateľným“ spôsobom daný prístup ohrozil záujem chránený niektorou z výnimiek stanovených v nariadení č. 1049/2001. Ako Súdny dvor rozhodol vo veci *ClientEarth/Komisia* ([C-57/16 P](#)), hypotetická či nejasne vymedzená škoda na odôvodnenie takéhoto odmietnutia nepostačuje.

Otázka prístupu k vyjadreniam podaným členskými štátmi alebo inštitúciami v rámci súdneho konania na Súdnom dvore Európskej únie bola predmetom viacerých významných rozsudkov. Vo veci *Komisia/Breyer* ([C-213/15 P](#)) Súdny dvor konštatoval, že vyjadrenia členského štátu, ktoré má k dispozícii Komisia, patria do pôsobnosti nariadenia č. 1049/2001. Hoci počas súdneho konania sa musí zachovávať dôvernosc týchto vyjadrení, Komisia nemôže bez iného dôvodu odmietnuť prístup k nim po skončení konania.

Súdny dvor už stanovil túto všeobecnú domnienku nezverejňovania počas súdneho konania v rozsudku *Švédsko a i./API a Komisia* ([C-514/07 P](#), [C-528/07 P](#) a [C-532/07 P](#)), a to v prípade vyjadrení podaných inštitúciou Únie. Po skončení konania sa však každá žiadosť musí posúdiť individuálne s cieľom zistiť, či sa uplatňujú výnimky uvedené v nariadení.

Focus Reštriktívne opatrenia prijaté vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny

Rozsudky *Mazepin/Rada* z 20. marca 2024 ([T-743/22](#)); *Fridman a i./Rada* a *Timčenko a Timčenko/Rada* z 11. septembra 2024 ([T-635/22](#) a [T-644/22](#)), a *NSD/Rada* z 11. septembra 2024 ([T-494/22](#))

Reštriktívne opatrenia alebo „sankcie“ sú kľúčovým nástrojom zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie. Môžu mať podobu zmrazenia aktív, zákazu vstupu na územie Únie alebo hospodárskych sankcií. Ich cieľom je chrániť základné hodnoty a záujmy, ako aj bezpečnosť Únie vyvíjaním tlaku na cieľové osoby alebo subjekty vrátane vlád tretích krajín, aby zmenili svoju politiku alebo správanie.

Kroky Ruska ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny od roku 2014 a predovšetkým jeho agresívna vojna, ktorá sa začala proti Ukrajine v roku 2022, zintenzívnili sankcie Únie voči fyzickým a právnickým osobám poskytujúcim podporu ruskej vláde. Rozhodnutia Rady v tejto oblasti boli z dôvodu pochybností o ich legitímnosti a rozsahu predmetom desiatok konaní na Všeobecnom súde Európskej únie.

Ide o prejav hľadania rovnováhy medzi prísnosťou ukladaných sankcií, ktorá je potrebná pre ich účinnosť, a ochranou individuálnych práv. Všeobecný súd potvrdil široké právomoci Únie konať proti hospodárskej a materiálnej podpore ruskej vlády, pričom vyžadoval dôkazy a riadne odôvodnenie prijatých opatrení.

Rozsudok *NSD/Rada* ([T-494/22](#))

Všeobecný súd **potvrdil** sankcie uložené ruskej spoločnosti National Settlement Depository (NSD). Táto spoločnosť, ktorú Rada považuje za kľúčovú pre finančný systém v Rusku, poskytovala materiálnu a finančnú podporu tak vláde, ako aj ruskej centrálnej banke.

Všeobecný súd konštatoval, že NSD ako systémovo dôležitá finančná inštitúcia uľahčila ruskej vláde mobilizáciu značných zdrojov, ktoré boli použité na činnosti zamerané na destabilizáciu Ukrajiny. Odmietol tiež tvrdenia spoločnosti NSD, podľa ktorých reštriktívne opatrenia viedli k zmrazeniu finančných prostriedkov patriacich klientom, na ktorých sa sankcie nevzťahovali, pričom zdôraznil, že títo klienti sa mohli obrátiť na vnútroštátne súdy s cieľom napadnúť porušenie svojho práva vlastníť majetok ako vedľajší účinok opatrení uplatnených voči spoločnosti NSD.

Rozsudok *Mazepin/Rada* ([T-743/22](#))

Všeobecný súd Európskej únie **zrušil** ponechanie pána Nikitu Mazepina, bývalého jazdca formuly 1, na zozname osôb, na ktoré sa vzťahujú sankcie. Jeho meno Rada zaradila do zoznamu z dôvodu jeho spojenia s jeho otcom Dmitrijom Mazepinom, vplyvným podnikateľom, ktorého aktivity prinášajú ruskej vláde značné príjmy a ktorý bol údajne hlavným sponzorom aktivít svojho syna ako pretekára v tíme Haas.

Všeobecný súd rozhodol, že spojenie medzi pánom Dmitrijom Mazepinom a jeho synom nebolo dostatočne preukázané, pričom najmä uviedol, že v čase prijatia napadnutého rozhodnutia už pán Nikita Mazepin nebol pretekárom predmetného tímu. Všeobecný súd navyše zdôraznil, že samotný rodinný vzťah ako taký nepostačuje na preukázanie spoločných záujmov, ktoré by odôvodňovali ponechanie sankcií voči pánovi Nikitovi Mazepinovi.

Rozsudky *Fridman a i./Rada* a *Timčenko a Timčenko/Rada* ([T-635/22](#) a [T-644/22](#))

Všeobecný súd **potvrdil** povinnosť sankcionovaných osôb a subjektov deklarovať svoje finančné prostriedky a spolupracovať s príslušnými orgánmi s cieľom zabrániť obchádzaniu zmrazenia finančných prostriedkov prostredníctvom právnych a finančných postupov. Tieto povinnosti, ktoré zaviedla Rada, sa považovali za nevyhnutné pre zaručenie účinnosti a jednotnosti sankcií vo všetkých členských štátoch. Všeobecný súd ďalej odmietol tvrdenia, podľa ktorých Rada údajne vykonáva trestnoprávne právomoci vyhradené členským štátom, pričom konštatoval, že tieto opatrenia nemajú trestnoprávnu povahu a že ich prijatie je v súlade s celým rámcom stanoveným v práve Únie.

Sankcie Európskej únie voči Rusku

Od marca 2014 Únia postupne zavádza cielené reštriktívne opatrenia voči Rusku, ktoré sú reakciou najmä na nezákonnú anexiu Krymu (2014) a vojenskú agresiu voči Ukrajine (2022).

Cieľom týchto opatrení je oslabiť hospodársku základňu Ruska tým, že ho pripraví o kritické technológie a trhy a výrazne sa zníži jeho schopnosť viesť vojnu. Únia prijala sankcie aj voči Bielorusku, Iránu a Severnej Kórei v reakcii na ich podporu Ruska vo vojne proti Ukrajine.

Sankcie sa vzťahujú na viac ako 2 300 osôb a subjektov (banky, politické strany, podniky, polovojenské skupiny). Zahŕňajú:

- • zákaz vstupu do Európskej únie,
- • zmrazenie majetku,
- • blokovanie finančných prostriedkov.

Rada odhaduje hodnotu zmrazeného súkromného majetku v Únii na 24,9 miliardy eur. Aktíva ruskej centrálnej banky zablokované v Únii predstavujú 210 miliárd eur.

Reštriktívne opatrenia uložené na základe rozhodnutí Rady sa **neustále monitorujú**. Obnovujú sa alebo v prípade potreby sa menia, ak Rada dospeje k záveru, že ich ciele neboli dosiahnuté.

Návrat k významným rozsudkom roka

Základné práva

Európska únia zabezpečuje ochranu základných práv najmä prostredníctvom Charty základných práv, v ktorej sú uvedené individuálne, občianske, politické, hospodárske a sociálne práva európskych občanov. Dodržiavanie ľudských práv je jednou z hodnôt, na ktorých je Únia založená, ako aj základnou povinnosťou pri vykonávaní jej politik a programov.

Charta základných práv Európskej únie – záväzné pravidlá so skutočným dosahom

[Pozri video na YouTube](#)

V roku 2022 Rada Európskej únie v reakcii na zintenzívnenie ruskej agresie voči Ukrajine prijala sankcie, ktorých cieľom je vyvinúť tlak na Rusko. Patrí medzi ne zákaz poskytovať právne poradenské služby ruskej vláde, ako aj právnickým osobám, subjektom alebo orgánom usadeným v Rusku. Belgickí a francúzski advokáti podali na Všeobecný súd Európskej únie návrh na zrušenie tohto zákazu. Podľa nich je v rozpore so základnými právami, ktorými sa zaručuje prístup k právnomu poradenstvu advokáta. Všeobecný súd pripomenul základné právo na účinnú súdnu ochranu, ktoré zahŕňa právo na poradenstvo advokáta a zastupovanie advokátom v kontexte aktuálneho alebo pravdepodobného sporového konania. Zdôraznil však, že napadnutý zákaz sa nevzťahuje na právne poradenské služby súvisiace so súdnym konaním, ani na služby poskytované fyzickým osobám. V dôsledku toho žalobu zamietol.

Rozsudky *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles a i./Rada, Ordre des avocats à la Cour de Paris a Couturier/Rada a ACE/Rada* z 2. októbra 2024 ([T-797/22](#), [T-798/22](#) a [T-828/22](#))

V roku 2006 uverejnil denník *Le Monde* článok, ktorý spájal futbalový klub Real Madrid s dopingovými fámami. Vydavateľ denníka, ktorý bol v Španielsku odsúdený za ohováranie, napadol výkon tohto rozsudku vo Francúzsku v mene slobody tlače. Súdny dvor, na ktorý sa obrátil francúzsky Kasačný súd, rozhodol, že vzájomné uznávanie rozsudkov možno obmedziť, ak je v zjavnom rozpore so základnými právami. Podľa Súdneho dvora neprimerané sankcie voči médiám, ako napríklad neprimerane vysoká náhrada škody, predstavujú riziko, že tlač budú odrádzať od informovania o veciach verejného záujmu, čo je nezlučiteľné s demokratickými hodnotami Európskej únie.

Rozsudok *Real Madrid Club de Fútbol* zo 4. októbra 2024 ([C-633/22](#))

Osobné údaje

Európska únia má podrobnú právnu úpravu ochrany osobných údajov. Spracúvanie a uchovávanie takýchto údajov musí zodpovedať podmienkam zákonnosti stanoveným v právnej úprave, musí byť obmedzené na to, čo je nevyhnutne potrebné, a nesmie neprimerane zasahovať do práva na súkromie.

Súdny dvor v digitálnom svete

[Pozri video na YouTube](#)

Nemecký občan namietal na nemeckom súde to, že mesto Wiesbaden mu odmietlo vydať nový preukaz totožnosti bez jeho digitálnych odtlačkov prstov. Nemecký súd požiadal Súdny dvor, aby overil platnosť európskeho nariadenia, podľa ktorého sa do preukazov totožnosti musia vkladať dva digitálne odtlačky prstov. Súdny dvor rozhodol, že táto povinnosť, ktorá je odôvodnená potrebou boja proti výrobe falošných preukazov totožnosti a krádežiam totožnosti, je v súlade so základnými právami na rešpektovanie súkromného života a ochranu osobných údajov. Napriek tomu však predmetné nariadenie, prijaté na nesprávnom právnom základe, zrušil, pričom zachoval jeho účinky do 31. decembra 2026, aby sa umožnilo prijatie nového znenia. Nariadenie sa totiž nesprávne zakladalo na článku 21 ods. 2 ZFEÚ (voľný pohyb občanov) namiesto článku 77 ods. 3 ZFEÚ (priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti), ktorý si vyžaduje jednomyselnosť v Rade.

Rozsudok *Landeshauptstadt Wiesbaden* z 21. marca 2024 ([C-61/22](#))

Osoba bola zapísaná do bulharského policajného registra v rámci vyšetrovania pre krivú svedeckú výpoveď. Po odsúdení na podmienený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka a po uplynutí tohto trestu požiadala o výmaz z registra. Podľa bulharského práva sa údaje, ktoré sa jej týkajú, uchovávajú v tomto registri bez časového obmedzenia až do smrti osoby. Najvyšší správny súd Bulharska sa obrátil na Súdny dvor s otázkou, či je táto právna úprava v súlade s právom Únie. Súdny dvor odpovedal, že všeobecné a nediferencované uchovávanie biometrických a genetických údajov osôb odsúdených v trestnom konaní až do ich smrti je v rozpore s právom Únie. Vnútroštátna právna úprava musí stanovovať povinnosť prevádzkovateľa pravidelne kontrolovať, či je uchovávanie údajov stále potrebné, a umožniť dotknutým osobám požiadať o vymazanie svojich údajov, ak uchovávanie potrebné už nie je.

Rozsudok *Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policija“ pri MVR – Sofija* z 30. januára 2024 ([C-118/22](#))

V dvoch samostatných rozsudkoch Súdny dvor poskytol zásadné objasnenia týkajúce sa vyšetrovacích právomocí orgánov.

Vo veci týkajúcej sa francúzskeho dekrétu zameraného na ochranu diel chránených autorským právom alebo právom s ním súvisiacim pred porušeniami spáchanými na internete Súdny dvor spresnil, že členské štáty môžu poskytovateľom internetových služieb uložiť všeobecnú a nediferencovanú povinnosť uchovávať IP adresy s cieľom umožniť príslušnému orgánu verejnej moci identifikovať osobu podozrivú zo spáchania trestného činu. Toto uchovávanie však nesmie umožniť vyvodzovanie konkrétnych záverov o súkromnom živote dotknutej osoby. Na dosiahnutie takéhoto výsledku musia opatrenia na uchovávanie údajov zabezpečovať účinné oddelenie jednotlivých kategórií uchovávaných údajov. V atypických situáciách, keď osobitné črty vnútroštátneho konania môžu na základe prepojenia získaných údajov a informácií umožniť vyvodenie konkrétnych záverov o súkromnom živote dotknutej osoby, musí prístup podliehať predchádzajúcemu preskúmaniu súdom alebo nezávislým správny orgánom.

Rozsudok *La Quadrature du Net II* z 30. apríla 2024 ([C-470/21](#))

V rakúskej veci sa polícia pokúsila odblokovať mobilný telefón príjemcu balíka obsahujúceho marihuanu. V súvislosti s otázkou o súlade tohto vyšetrovania so smernicou o ochrane osobných údajov používaných políciou a justičnými orgánmi Súdny dvor uviedol, že prístup k údajom v mobilnom telefóne nie je nevyhnutne obmedzený na boj proti závažnej trestnej činnosti. V opačnom prípade by totiž vznikalo riziko beztrestnosti v prípade trestných činov vo všeobecnosti, a teda hrozba pre budovanie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Únii. Takýto prístup, ktorý predstavuje závažný zásah do práv dotknutých osôb na ochranu osobných údajov, však predpokladá predchádzajúce povolenie súdu alebo nezávislého orgánu a musí byť primeraný. Vnútroštátny zákonodarca musí navyše vymedziť skutočnosti, ktoré sa majú zohľadniť na účely takéhoto prístupu, ako je povaha predmetných trestných činov, pričom majiteľ telefónu musí byť informovaný hneď vtedy, keď to už nebude môcť ohroziť vyšetrovanie.

Rozsudok *Bezirkshauptmannschaft Landeck* zo 4. októbra 2024 ([C-548/21](#))

Rovnosť zaobchádzania a pracovné právo

V Európskej únii je približne 200 miliónov pracovníkov. Veľký počet občanov teda priamo využíva ustanovenia európskeho pracovného práva, ktoré stanovuje minimálne normy v oblasti pracovných podmienok a podmienok zamestnávania a dopĺňa tak politiky uplatňované členskými štátmi.

Súdny dvor: garantovanie rovnakého zaobchádzania a ochrana práv menšín

[Pozri video na YouTube](#)

Zamestnanec verejného sektora, konkrétne obce Copertino (Taliansko), ukončil svoj pracovný pomer z dôvodu odchodu do predčasného dôchodku a domáhal sa peňažnej náhrady za nevyčerpané dni dovolenky. Talianske právne predpisy však toto právo v prípade pracovníkov verejného sektora vylučujú. Súdny dvor v odpovedi na otázku týkajúcu sa výkladu [smernice o pracovnom čase](#) potvrdil, že pracovník má nárok na peňažnú náhradu, ak si nevyčerpal celú dovolenku pred skončením zmluvy, a to aj v prípade ukončenia pracovného pomeru z vlastnej vôle. Odopretie tohto práva nemožno odôvodniť hospodárskymi dôvodmi, ako je správa verejných výdavkov. Výnimku by však mohla predstavovať situácia, keď pracovník dovolenku úmyselne nečerpal a zamestnávateľ ho dostatočne informoval o riziku straty dovolenky, pričom ho nabádal, aby dovolenku čerpal.

Rozsudok *Comune di Copertino* z 18. januára 2024 ([C-218/22](#))

Bývalý profesionálny futbalista vo Francúzsku sa domnieval, že niektoré pravidlá FIFA mu bránili v prijatí do belgického klubu, a tak ich napadol na belgických súdoch. Podľa týchto pravidiel, ktoré vyplývajú z predpisov FIFA o statuse a prestupoch hráčov, sa hráčovi a jeho novému klubu ukladá povinnosť zaplatiť náhradu škody, ak hráč ukončí svoju zmluvu bez „oprávneného dôvodu“ pred uplynutím jej platnosti. V zmysle pravidiel možno ukladať aj športové sankcie, ako je zákaz získavania nových hráčov zo strany prijímajúceho klubu, ktoré bránia vydaniu osvedčenia o medzinárodnom prestupe, pokiaľ existuje spor o ukončení zmluvy. Súdny dvor, na ktorý sa obrátil odvolací súd v Monse, rozhodol, že tieto pravidlá nerešpektujú voľný pohyb pracovníkov a právo Európskej únie v oblasti hospodárskej súťaže.

Rozsudok *FIFA* zo 4. októbra 2024 ([C-650/22](#))

Európske občianstvo

Každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu, je automaticky občanom Európskej únie. Občianstvo Únie dopĺňa štátne občianstvo, no nenahrádza ho. Občania Únie majú osobitné práva zaručené európskymi Zmluvami.

Európska komisia podala na Súdny dvor žaloby proti Českej republike a Poľsku z dôvodu, že tieto členské štáty obmedzujú právo vstúpiť do politickej strany len na svojich vlastných občanov. Podľa Komisie táto situácia stavia občanov Únie s bydliskom v týchto dvoch štátoch, ktorí však nie sú ich štátnymi príslušníkmi, do menej výhodnej pozície, pokiaľ ide o možnosť zúčastniť sa na komunálnych a európskych voľbách. Súdny dvor rozhodol v prospech Komisie a dospel k záveru, že Česká republika a Poľsko porušili svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmlúv. Občania s pobytom v členskom štáte bez štátnej príslušnosti tohto štátu musia mať rovnaký prístup k tým istým prostriedkom na účinné vykonávanie volebného práva, ako majú štátni príslušníci tohto štátu, medzi ktoré patrí členstvo v politickej strane. Súdny dvor rozhodol, že toto rozdielne zaobchádzanie nemožno odôvodniť okolnosťami týkajúcimi sa rešpektovania národnej identity Poľska či Českej republiky.

Rozsudky *Komisia/Česká republika* ([C-808/21](#)) a *Komisia/Poľsko* z 19. novembra 2024 ([C-814/21](#))

Súdny dvor rozhodol, že členský štát nemôže odmietnuť uznanie zmien krstného mena a rodovej identity, ku ktorým došlo legálne v inom členskom štáte. Toto odmietnutie predstavuje prekážku voľného pohybu a práva na pobyt v rámci Únie. Keďže osobná identita vrátane krstného mena a rodu má zásadný význam, takéto odmietnutie spôsobuje ťažkosti administratívnej a súkromnej povahy, ktoré sú v rozpore s právom Únie.

Rozsudok *Mirin* zo 4. októbra 2024 ([C-4/23](#))

Spotrebitelia

Cieľom európskej spotrebiteľskej politiky je ochrana zdravia a bezpečnosti, ako aj hospodárskych a právnych záujmov spotrebiteľov bez ohľadu na to, kde v Únii bývajú a nakupujú alebo kam v rámci nej cestujú.

Súdny dvor: garantovanie práv spotrebiteľov
v rámci EÚ

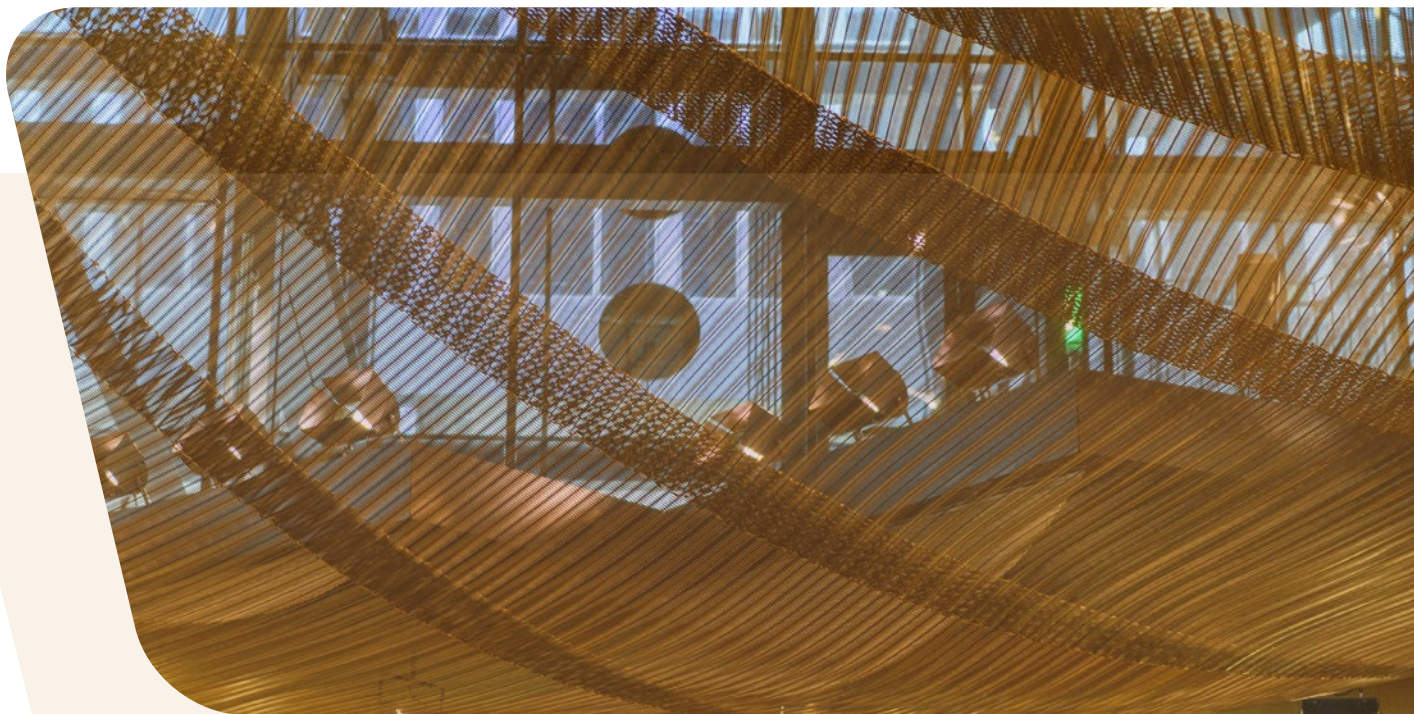
[Pozri video na YouTube](#)

Nemecké združenie spotrebiteľov napadlo na nemeckom súde reklamu obchodného reťazca spoločnosti Aldi Süd týkajúcu sa zníženia cien. Podľa tohto združenia Aldi Süd nie je oprávnená vypočítať zníženie ceny na základe ceny bezprostredne pred ponukou, ale v súlade s právom Európskej únie na základe najnižšej ceny uplatňovanej za posledných 30 dní. Súdny dvor v súvislosti s otázkou nemeckého súdu potvrdil, že zníženie ceny oznámené v reklame sa musí vypočítať na základe najnižšej ceny za posledných 30 dní. Obchodníci tak nemôžu uvádzať spotrebiteľa do omylu tým, že sa zvýši cena uplatňovaná pred oznámením o znížení ceny a vytvorí sa tak klamlivý dojem zníženia ceny.

Rozsudok *Aldi Süd* z 26. septembra 2024 ([C-330/23](#))

Životné prostredie

Európska únia sa zaväzuje zachovať a zlepšovať kvalitu životného prostredia a chrániť ľudské zdravie. Tento jej prístup vychádza zo zásad obozretnosti a prevencie, ako aj zo zásady „znečisťovateľ platí“.

Súdny dvor a životné prostredie

[Pozri video na YouTube](#)

Podľa [európskej smernice](#) je od roku 2019 zakázané uvádzať na trh výrobky z oxo-degradovateľných plastov, ktoré sa vplyvom oxidácie rozkladajú. Britské spoločnosti vyrábajúce prooxidačnú prídavnú látku, ktorá podľa nich umožňuje rýchlejšiu biologickú degradáciu plastov ako v prípade oxo-degradovateľných plastov, sa obrátili na Všeobecný súd Európskej únie. Domáhali sa náhrady škody, ktorá im vznikla v dôsledku toho, že zákaz uvádzania oxo-degradovateľných plastov na trh sa vzťahuje aj na plasty, ktoré kvalifikujú ako „oxo-biodegradovateľné“. Všeobecný súd žalobu zamietol, pričom konštatoval, že európsky normotvorca sa nedopustil zjavného pochybenia. Podľa vedeckých štúdií je totiž úroveň biodegradácie plastov obsahujúcich prooxidačnú prídavnú látku nízka, či dokonca nulová. Tento druh plastov navyše nie je vhodný na žiadnu formu kompostovania. Aj recyklácia sa ukazuje ako problematická, keďže súčasné technológie neumožňujú identifikovať plast obsahujúci prooxidačnú prídavnú látku a oddeliť ho od bežných plastov.

Rozsudok *Symphony Environmental Technologies a Symphony Environmental/Parlament a i.* z 31. januára 2024 ([T-745/20](#))

Vlk, druh prísne chránený [Bernským dohovorom](#), bol predmetom dvoch rozsudkov Súdneho dvora, v ktorých tento súd preskúmaval [smernicu o biotopoch](#). V Rakúsku environmentálne organizácie napadli na súde v Tirolsku dočasné povolenie na usmrtenie vlka, ktorý zabil približne 20 oviec. Súdny dvor potvrdil platnosť zákazu lovu vlkov v tomto členskom štáte, keďže populácia tohto druhu tam nie je v priaznivom stave ochrany. Okrem toho v Španielsku združenie na ochranu iberského vlka napadlo zákon autonómneho spoločenstva Kastília-León, v ktorom sa vlk označuje ako druh, ktorý možno loviť severne od rieky Duero (kde môže podliehať správnym opatreniam, zatiaľ čo južne od tejto rieky požíva prísnu ochranu). V odpovedi na otázky španielskeho súdu Súdny dvor odmietol povoliť označenie vlka ako druhu, ktorý možno loviť na regionálnej úrovni, keď je stav jeho ochrany na vnútroštátnej úrovni nepriaznivý.

Rozsudky *WWF Österreich a i.* z 11. júla 2024 ([C-601/22](#)) a *ASCEL* z 29. júla 2024 ([C-436/22](#))

Oceliareň Ilva, ktorá sa nachádza v Tarante v Apúlii (južné Taliansko), je jednou z najväčších oceliarní v Európe. Jej nepriaznivý vplyv na životné prostredie a zdravie miestnych obyvateľov konštatoval v roku 2019 Európsky súd pre ľudské práva. Opatrenia na zníženie tohto vplyvu sa plánujú od roku 2012, ale ich realizácia sa pravidelne odkladá. Mnohí obyvatelia z okolia oceliarne sa obrátili na talianske súdy. Súdny dvor, na ktorý sa obrátil súd v Miláne, dospel k záveru, že je zrejmé, že dôležité požiadavky na udelenie a zachovanie povolenia na prevádzku, ktoré sa vyžadujú podľa [smernice o priemyselných emisiách](#), neboli splnené. Prevádzkovanie oceliarne sa preto bude musieť pozastaviť, ak sa preukáže, že predstavuje vážne a významné riziká pre životné prostredie a zdravie ľudí.

Rozsudok *Ilva a i.* z 25. júna 2024 ([C-626/22](#))

Informačná spoločnosť

Európska únia zohráva kľúčovú úlohu pri rozvoji informačnej spoločnosti s cieľom vytvoriť priaznivé prostredie pre inovácie a konkurencieschopnosť, a to so zameraním na ochranu práv spotrebiteľa a zabezpečovanie právnej istoty. Garantuje spravodlivé a otvorené digitálne trhy a odstraňuje prekážky cezhraničných online služieb v rámci vnútorného trhu s cieľom zabezpečiť ich voľný pohyb.

Súdny dvor v digitálnom svete

[Pozri video na YouTube](#)

Taliansky zákon uložil poskytovateľom online služieb so sídlom mimo Talianska, ako sú Airbnb, Expedia, Google a Amazon, administratívne povinnosti s deklarovaným cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie práva Únie. Títo poskytovatelia služieb sa musia najmä zapísať do osobitného registra, predkladať hospodárske správy a platiť finančné príspevky. Súdny dvor, na ktorý sa obrátil taliansky súd, rozhodol, že tieto opatrenia sú nezlučiteľné s právom Únie. Pripomenul, že poskytovatelia online služieb podliehajú predovšetkým právnym predpisom členského štátu, v ktorom sú usadení, v tomto prípade Írska alebo Luxemburska. Členské štáty, ako je napríklad Taliansko, v ktorých pôsobia, sú viazané zásadou vzájomného uznávania a spravidla nesmú zavádzať dodatočné povinnosti, ktoré by mohli obmedziť slobodu poskytovania týchto služieb.

Rozsudky *Airbnb Ireland a Amazon Services Europe* (spojené veci [C-662/22](#) a [C-667/22](#)), *Expedia* ([C-663/22](#)), *Google Ireland a Eg Vacation Rentals Ireland* (spojené veci [C-664/22](#) a [C-666/22](#)) a *Amazon Services Europe* ([C-665/22](#)) z 30. mája 2024

Bytedance Ltd je spoločnosť, ktorá prostredníctvom svojich dcérskych spoločností poskytuje platformu pre online sociálnu sieť TikTok. Komisia označila spoločnosť Bytedance za strážcu prístupu k základnej platformovej službe podľa [európskeho nariadenia o digitálnych trhoch \(akt o digitálnych trhoch\)](#), na základe čoho musí dodržiavať cielený súbor právnych povinností, ktoré majú ostatným podnikom umožniť, aby strážcovi prístupu konkurovali, a ktoré majú zabrániť určitým nekalým praktikám. Všeobecný súd Európskej únie, na ktorý sa Bytedance obrátila so žalobou proti tomuto rozhodnutiu, pripomenul, že normotvorca Únie prijal európske nariadenie o digitálnych trhoch s cieľom zlepšiť fungovanie vnútorného trhu. Keďže Všeobecný súd konštatoval, že kritériá stanovené v uvedenom nariadení, najmä celosvetová trhová hodnota a počet používateľov, boli v prejednávanej veci splnené, dospel k záveru, že Komisia správne konštatovala, že Bytedance je strážcom prístupu, a teda žalobu zamietol.

Rozsudok *Bytedance/Komisia* zo 17. júla 2024 ([T-1077/23](#))

Hospodárska súťaž, štátna pomoc a záväzné daňové stanoviská

Európska únia zabezpečuje dodržiavanie pravidiel na ochranu voľnej hospodárskej súťaže.

Praktiky, ktorých cieľom alebo dôsledkom je bránenie hospodárskej súťaži, jej obmedzenie alebo narušenie v rámci vnútorného trhu, sú zakázané a možno ich sankcionovať pokutami.

Navyše sa zakazuje štátna pomoc nezlučiteľná s vnútorným trhom, pričom Komisii bola v tomto ohľade Zmluvami zverená dôležitá kontrolná funkcia.

Všeobecný súd – aby inštitúcie EÚ dodržiavali právo EÚ

[Pozri video na YouTube](#)

Projekt pevného spojenia cez Fehmarnskú úžinu počíta s tunelom pod Baltským morom medzi mestom Rødby na dánskom ostrove Lolland a obcou Puttgarden v Nemecku. Za jeho financovanie, výstavbu a prevádzku zodpovedá dánsky verejný subjekt Femern A/S. Komisia rozhodla, že finančné opatrenia, ktoré prijalo Dánsko v prospech spoločnosti Femern A/S, predstavujú štátnu pomoc, ktorá je však zlučiteľná s vnútorným trhom. Dánsko a dvaja prevádzkovatelia trajektov, Scandlines Danmark a Scandlines Deutschland, sa na Všeobecnom súde Európskej únie domáhali zrušenia tohto rozhodnutia. Všeobecný súd žaloby zamietol, pričom konštatoval, že selektívna výhoda poskytnutá spoločnosti Femern A/S posilňuje jej postavenie na trhu dopravných služieb v porovnaní s ostatnými podnikmi na trhu a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi. Projekt pevného spojenia je však spoločným európskym záujmom, ktorý významne prispieva k cieľom dopravnej politiky Únie.

Rozsudky *Scandlines Danmark a Scandlines Deutschland/Komisia*; *Dánsko/Komisia a Scandlines Danmark a Scandlines Deutschland/Komisia* z 28. februára 2024 ([T-7/19](#), [T-364/20](#) a [T-390/20](#))

Americký podnik Qualcomm, ktorý vyrába čipy do telefónov a tabletov, bol spoločnosťou Icera obvinený z uplatňovania predátorských cien. Nvidia, ktorá spoločnosť Icera kúpila, následne prišla s novými informáciami týkajúcimi sa týchto obvinení. V roku 2019 Európska komisia uložila spoločnosti Qualcomm pokutu 242 miliónov eur za zneužitie dominantného postavenia, pričom ju obvinila, že predávala čipy spoločnostiam Huawei a ZTE so stratou s cieľom eliminovať svojho konkurenta, spoločnosť Icera. Všeobecný súd Európskej únie väčšinu tvrdení spoločnosti Qualcomm odmietol, s výnimkou tvrdení týkajúcich sa výpočtu pokuty. Všeobecný súd rozhodol, že Komisia sa bezdôvodne odchyľila od svojich usmernení z roku 2006 a pokutu znížil na 238,7 milióna eur.

Rozsudok *Qualcomm/Komisia* z 18. septembra 2024 ([T-671/19](#))

V roku 2017 Európska komisia uložila spoločnosti Google pokutu vo výške približne 2,4 miliardy eur za zneužívanie svojho dominantného postavenia na viacerých vnútroštátnych trhoch vyhľadávania na internete. Komisia konštatovala, že v 13 krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) Google vo výsledkoch vyhľadávania uprednostňovala svoju vlastnú službu porovnávania produktov pred službami porovnávania produktov konkurentov. Výsledky spoločnosti Google sa totiž umiestňovali navrchu, pričom boli zvýraznené v atraktívnych „boxoch“, zatiaľ čo výsledky konkurentov boli odsúvané do jednoduchých všeobecných odkazov, ktorých pozíciu algoritmy často znižovali. Všeobecný súd Európskej únie toto rozhodnutie v podstate potvrdil, pričom Súdny dvor odvolanie spoločností Google a Alphabet zamietol a pokutu potvrdil.

Rozsudok *Google a Alphabet/Komisia (Google Shopping)* z 10. septembra 2024 ([C-48/22 P](#))

Spoločnosť Google začala prevádzkovať svoju reklamnú platformu AdSense v roku 2003. Táto platforma umožňuje prevádzkovateľom internetových stránok získavať príjmy vďaka zobrazovaniu reklám súvisiacich s vyhľadávaním zo strany používateľov. Niektorí editori stránok museli na to, aby mohli túto službu využívať, podpísať so spoločnosťou Google zmluvy obsahujúce doložky, ktorými sa bráni zobrazovaniu konkurenčných reklám alebo ktorými sa toto zobrazovanie obmedzuje. V roku 2019 Európska komisia v nadväznosti na sťažnosti viacerých podnikov vrátane spoločností Microsoft a Expedia uložila spoločnosti Google pokutu vo výške 1,49 miliardy eur za zneužívanie dominantného postavenia. Všeobecný súd Európskej únie, na ktorý bola podaná žaloba proti tomuto rozhodnutiu, rozhodol, že Komisia sa dopustila nesprávneho posúdenia týkajúceho sa trvania doložiek a časti trhu, na ktorú sa doložky vzťahujú, a teda, že existenciu zneužitia dominantného postavenia nepreukázala správne. Všeobecný súd preto dané rozhodnutie v celom rozsahu zrušil.

Rozsudok *Google AdSense/Komisia* z 18. septembra 2024 ([T-334/19](#))

V roku 2021 Komisia konštatovala, že banky Deutsche Bank, Bank of America, Crédit Agricole a Credit Suisse (teraz UBS Group) sa zúčastnili na karteli v odvetví nadnárodných dlhopisov, štátnych dlhopisov a dlhopisov agentúr emitovaných v amerických dolároch (ďalej len „dlhopisy SSA“), keď si vymieňali citlivé informácie a koordinovali svoje obchodné stratégie. Komisia uložila pokuty spoločnostiam Bank of America (12,6 milióna eur), Credit Suisse (11,9 milióna eur) a Crédit Agricole (3,9 milióna eur), zatiaľ čo Deutsche Bank bola od pokuty oslobodená z dôvodu spolupráce. Všeobecný súd Európskej únie v konaní o žalobe spoločností Crédit Agricole a Credit Suisse potvrdil konštatovanie Komisie o porušení a potvrdil výšky pokút uložených v roku 2021.

Rozsudok *Crédit Agricole a Crédit Agricole Corporate and Investment Bank/Komisia a UBS Group a Credit Suisse Securities (Europe)/Komisia* zo 6. novembra 2024 ([T-386/21](#) a [T-406/21](#))

V roku 2018 britská telekomunikačná spoločnosť Vodafone oznámila Európskej komisii svoj zámer prevziať telekomunikačné činnosti spoločnosti Liberty Global v Nemecku, Českej republike, Maďarsku a Rumunsku. Európska komisia udelila v roku 2019 podmienený súhlas. V obave z dominantného postavenia spoločnosti Vodafone na niektorých trhoch sa tri nemecké podniky obrátili na Všeobecný súd Európskej únie, pričom požadovali zrušenie predmetného rozhodnutia Komisie. Všeobecný súd ich žaloby zamietol s tým, že Komisia oprávnené usúdila, že účastníci koncentrácie nie sú konkurentmi na relevantných trhoch, konkrétne na trhu maloobchodného poskytovania služieb prenosu televízneho signálu v Nemecku.

Rozsudky *NetCologne/Komisia, Deutsche Telekom/Komisia a Tele Columbus/Komisia* z 13. novembra 2024 ([T-58/20](#), [T-64/20](#) a [T-69/20](#))

Priame dane v zásade spadajú pod právomoc členských štátov. Musia však byť v súlade so základnými pravidlami Európskej únie, ako je napríklad zákaz štátnej pomoci. Týmto spôsobom Únia monitoruje zákonnosť záväzných daňových stanovísk (tax rulings) členských štátov, ktorými sa spoločnostiam priznáva osobitné daňové zaobchádzanie. V roku 2016 Európska komisia dospela k záveru, že niektoré podniky skupiny Apple v rokoch 1991 až 2014 získali daňové výhody predstavujúce štátnu pomoc zo strany Írska. Táto pomoc sa týkala daňového zaobchádzania so ziskami dosiahnutými v dôsledku činností skupiny Apple mimo územia Spojených štátov. V roku 2020 Všeobecný súd Európskej únie zrušil rozhodnutie Komisie a rozhodol, že Komisia dostatočne nepreukázala existenciu selektívnej výhody v prospech týchto podnikov. V odvolacom konaní Súdny dvor rozsudok Všeobecného súdu zrušil a s konečnou platnosťou rozhodol v spore tak, že potvrdil rozhodnutie Komisie. Írsko poskytlo skupine Apple pomoc, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom, keď tomuto podniku priznalo daňové zaobchádzanie, ktoré sa odchyľuje od írskych pravidiel zdaňovania ziskov spoločností, ktoré nie sú rezidentmi. Tento členský štát je preto povinný predmetnú pomoc vymáhať.

Rozsudok *Komisia/Írsko* z 10. septembra 2024 ([C-465/20 P](#))

Duševné vlastníctvo

Právna úprava Európskej únie v oblasti ochrany duševného vlastníctva (autorské práva) a priemyselného vlastníctva (ochranné známky, ochrana dizajnov) zlepšuje konkurencieschopnosť podnikov tým, že podporuje prostredie, ktoré podnecuje tvorivosť a inovácie.

Duševné vlastníctvo a Všeobecný súd

[Pozri video na YouTube](#)

V septembri 2021 spoločnosť Escobar Inc. (Portoriko, Spojené štáty) požiadala Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) o zápis slovného označenia Pablo Escobar ako ochrannej známky Únie. Kolumbijčan Pablo Escobar, ktorý zomrel v roku 1993, sa považuje za drogového baróna a narkoteroristu, ktorý založil kartel v Medellíne (Kolumbia). EUIPO odmietol zapísať ochrannú známku, pretože sa domnieval, že je v rozpore s verejným poriadkom a dobrými mravmi. Všeobecný súd Európskej únie, na ktorý sa spoločnosť Escobar obrátila so žalobou vo veci uvedeného odmietnutia, potvrdil rozhodnutie EUIPO, pričom zdôraznil, že meno Pablo Escobar sa spája s obchodovaním s drogami a narkoterorizmom, takže táto ochranná známka by bola vnímaná tak, že odporuje základným morálnym normám a nedeliteľným a univerzálnym hodnotám, na ktorých je založená Únia.

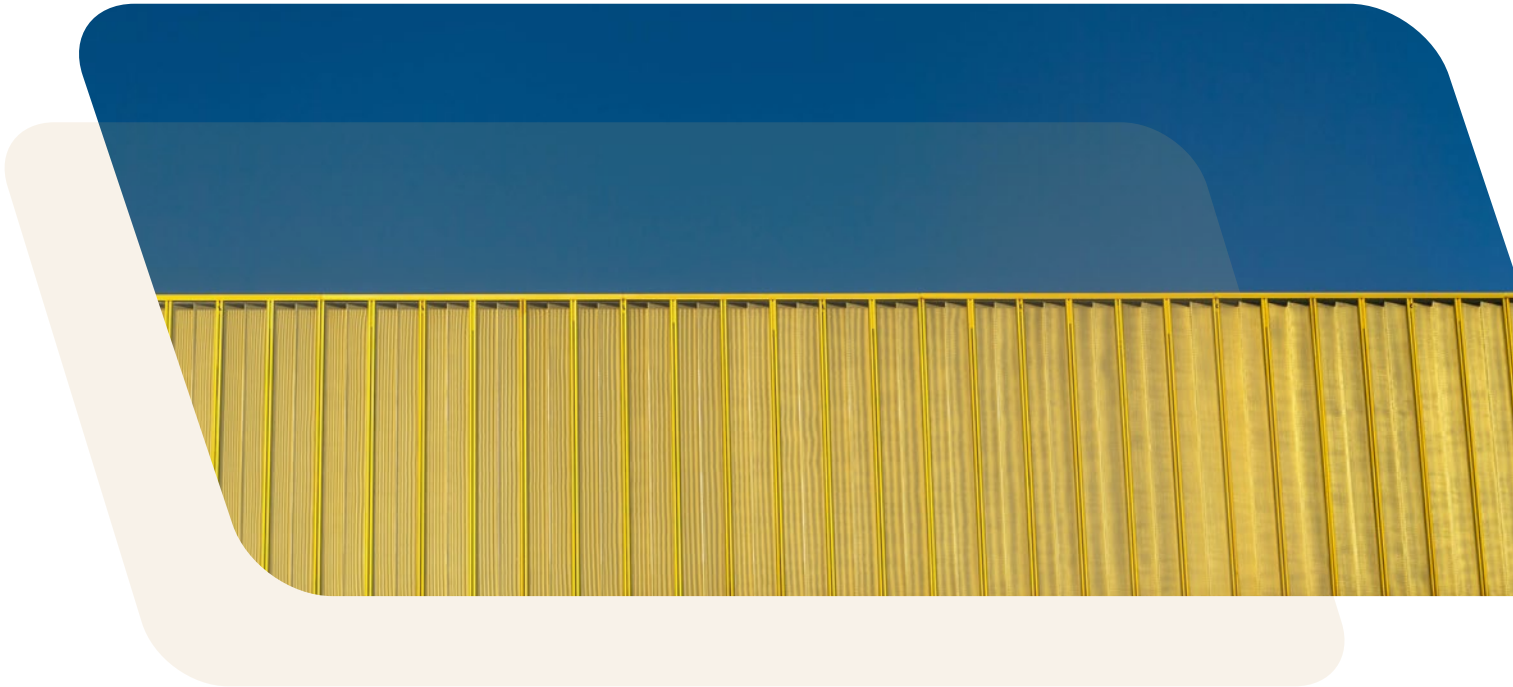

Rozsudok *Escobar/EUIPO (Pablo Escobar)* zo 17. apríla 2024 ([T-255/23](#))

Ochranná známka Európskej únie Big Mac bola zapísaná v roku 1996 v prospech amerického reťazca McDonald's. V roku 2017 írsky reťazec rýchleho občerstvenia Supermac's požiadala EUIPO o jej zrušenie, keďže sa domnieval, že táto ochranná známka nebola predmetom riadneho používania v súvislosti s určitými tovarmi a službami. EUIPO žiadosti spoločnosti Supermac's vyhovel, ale len čiastočne. Keďže Supermac's to neuspokojilo, obrátila sa na Všeobecný súd Európskej únie. Všeobecný súd ešte viac obmedzil ochranu, ktorú spoločnosti McDonald's poskytovala ochranná známka Big Mac. Americký reťazec tak stratil túto ochrannú známku pre potraviny vyrobené z hydiny, kuracie sendviče, stravovacie služby a službu „drive-in“, ako aj pre prípravu jedál na konzumáciu mimo stravovacieho zariadenia. Všeobecný súd konštatoval, že McDonald's nepreukázala riadne používanie ochrannej známky Big Mac v Únii nepretržite počas piatich rokov, pokiaľ ide o tieto tovary a služby.

Rozsudok *Supermac's/EUIPO – McDonald's International Property (BIG MAC)* z 5. júna 2024 ([T-58/23](#))

Dňa 24. februára 2022, v prvý deň rozsiahlej ruskej invázie na Ukrajinu, príslušník ukrajinskej pohraničnej stráže na Haďom ostrove v Čiernom mori Roman Gribov zakričal na ruské lode vojnový pokrik: „Русский военный корабль, иди на **й“ („Russian warship, go f**k yourself“ v angličtine). Administration of the State Border Guard Service of Ukraine požiadala EUIPO o zápis ochrannnej známky pozostávajúcej z tohto vojnového pokriku a jeho anglického prekladu ako ochrannnej známky Európskej únie. EUIPO túto žiadosť zamietol. Všeobecný súd Európskej únie, na ktorý sa obrátila ukrajinská správa, toto zamietnutie potvrdil. Konštatoval, že táto veta, ktorá sa stala symbolom boja Ukrajiny proti ruskej agresii, sa nebude vnímať ako označenie obchodného pôvodu.

Rozsudok *Administration of the State Border Guard Service of Ukraine/EUIPO (RUSSIAN WARSHIP, GO F**K YOURSELF)* z 13. novembra 2024 ([T-82/24](#))

V roku 2016 nemecká spoločnosť Puma dosiahla pred EUIPO zápis dizajnu Spoločenstva pre športovú obuv. Holandská spoločnosť Handelsmaatschappij J. Van Hilst požiadala EUIPO o výmaz tohto dizajnu, pričom tvrdila, že 12 mesiacov pred podaním prihlášky speváčka Rihanna, novovymenovaná umelecká riaditeľka spoločnosti Puma, uverejnila na Instagrame obrázky, na ktorých mala obuté topánky, ktorých dizajn mal podobné znaky. EUIPO usúdil, že dizajn bol teda zverejnený pred podaním prihlášky, čo odôvodňuje jeho výmaz. Všeobecný súd Európskej únie žalobu spoločnosti Puma proti rozhodnutiu EUIPO zamietol a potvrdil, že obrázky z predmetného účtu na Instagrame sú dostatočné na preukázanie sprístupnenia skoršieho dizajnu, keďže umožňujú identifikovať všetky jeho podstatné znaky.

Rozsudok *Puma/EUIPO – Handelsmaatschappij J. Van Hilst (Obuv)* zo 6. marca 2024 ([T-647/22](#))

Obchodná politika

Spoločná obchodná politika je výlučnou právomocou Európskej únie, v rámci ktorej táto uzatvára najmä medzinárodné obchodné dohody. Keďže Únia na svetovej scéne hovorí jedným hlasom, v medzinárodnom obchode má silné postavenie. Činnosť Únie v tejto oblasti však musí byť v súlade s jej vlastným ústavným rámcom.

V roku 2019 boli dohody medzi EÚ a Marokom o rybolove a poľnohospodárskych výrobkoch rozšírené na územie Západnej Sahary bez výslovného súhlasu obyvateľov dotknutého územia. Front Polisario, ktorý OSN uznala za privilegovaného zástupcu ľudu Sahrawi (ľud Západnej Sahary), napadol rozhodnutia Rady Európskej únie o schválení týchto dohôd na Všeobecnom súde Európskej únie, ktorý ich zrušil. V odvolacom konaní proti rozsudkom Všeobecného súdu Súdny dvor konštatoval, že uvedené dohody sú v rozpore s medzinárodným právom, pretože neboli riadne prerokované s ľuďom Sahrawi, ktorý je nositeľom práva na sebaurčenie. Jeho súhlas nebolo možné ani predpokladať, keďže predmetné dohody nepriniesli ľudu Sahrawi žiadny konkrétny úžitok v podobe primeranej finančnej kompenzácie zohľadňujúcej využívanie prírodných zdrojov Západnej Sahary a priľahlých vôd.

Rozsudky *Komisia a Rada/Front Polisario* zo 4. októbra 2024 (spojené veci [C-778/21 P a C-798/21 P](#); spojené veci [C-779/21 P a C-799/21 P](#))

Francúzska poľnohospodárska únia napadla pred francúzskymi orgánmi označovanie melónov a rajčiakov pestovaných v Západnej Sahare. Tieto produkty boli vyvážané do Európskej únie s uvedením Maroka ako krajiny pôvodu, čo táto poľnohospodárska únia odsúdila ako klamlivé a v rozpore s medzinárodným právom. Domáhala sa špecifického označovania s uvedením ich skutočného pôvodu. Súdny dvor uviedol, že Západná Sahara nie je územím Maroka v zmysle práva Únie. V dôsledku toho sa na produktoch pochádzajúcich z tohto územia musí uvádzať ich skutočný pôvod, t. j. Západná Sahara, aby sa zaručila transparentnosť informácií a zabránilo sa zavádzaniu spotrebiteľov. Súdny dvor však tiež rozhodol, že členské štáty ako Francúzsko nemôžu jednostranne prijať zákaz dovozu nesprávne označených produktov. Táto právomoc prináleží výlučne Únii v rámci jej spoločnej obchodnej politiky.

Rozsudok *Confédération paysanne (Melóny a rajčiaky zo Západnej Sahary)* zo 4. októbra 2024 ([C-399/22](#))

Migrácia a azyl

Európska únia prijala súbor pravidiel na vytvorenie účinnej, humanitárnej a bezpečnej európskej migračnej politiky. Spoločný európsky azylový systém definuje minimálne normy pre zaobchádzanie so všetkými žiadateľmi o azyl a ich žiadosťami v celej Únii.

Podľa [kvalifikačnej smernice](#) sú osoby zaregistrované Agentúrou OSN pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) vylúčené z priznania postavenia utečenca v Európskej únii. Tieto osoby však musia v zásade získať postavenie utečenca, ak pomoc alebo ochrana tohto orgánu zanikne. V rámci sporu týkajúceho sa osôb bez štátneho občianstva palestínskeho pôvodu sa bulharský súd obrátil na Súdny dvor, aby objasnil kritériá, na základe ktorých možno konštatovať, že táto pomoc zanikla. Súdny dvor zdôraznil, že s ohľadom na prevládajúcu situáciu v Pásme Gazy takýto zánik predstavuje okolnosť, keď UNRWA nie je schopná zabezpečiť dôstojné životné podmienky alebo minimálne bezpečnostné podmienky v dotknutej oblasti.

Rozsudok Zamestník-predsedaťel na Dārřavna agencija za beřancite (*Postavenie utečenca – osoba bez štátneho občianstva palestínskeho pôvodu*) z 13. júna 2024 ([C-563/22](#))

Súdny dvor uložil Maďarsku povinnosť zaplatiť paušálnu sumu vo výške 200 miliónov eur a penále vo výške 1 milión eur denne za to, že nevyhovelo jeho rozsudku v oblasti azylu z decembra 2020. Maďarsko si nesplnilo povinnosti týkajúce sa prístupu ku konaniu o medzinárodnej ochrane, zaistenia žiadateľov v tranzitných priestoroch a odsunu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Úmyselným neuplatňovaním spoločnej politiky Únie závažne porušilo zásadu solidarity medzi členskými štátmi a jednotu práva Únie. Týmto bezprecedentným a mimoriadne závažným nesplnením povinnosti sa na ostatné členské štáty prenáša neodôvodnená zodpovednosť za prijímanie žiadateľov o azyl a súvisiacu správu.

Rozsudok Komisia/Maďarsko (*Prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu II*) z 13. júna 2024 ([C-123/22](#))

Justičná spolupráca

Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti zahŕňa opatrenia na podporu justičnej spolupráce medzi členskými štátmi. Táto spolupráca je založená na vzájomnom uznávaní rozsudkov a súdnych rozhodnutí a jej cieľom je harmonizovať vnútroštátne právne predpisy na boj proti nadnárodnej trestnej činnosti zaručením ochrany práv obetí, podozrivých osôb a osôb pozbavených slobody v rámci Únie.

Taliansky súd uložil mužovi, ktorý je páchatelom zabitia svojej bývalej partnerky, povinnosť zaplatiť rodinným príslušníkom obete odškodnenie. Vzhľadom na platobnú neschopnosť páchatela však Taliansko priznalo odškodnenie len deťom a manželovi obete. Rodičia, sestra a deti obete sa teda obrátili na taliansky súd s návrhom na „spravodlivé a primerané“ odškodnenie. Súdny dvor v konaní o výklade [smernice o odškodňovaní obetí trestných činov](#) rozhodol, že vnútroštátny systém, ktorý automaticky vylučuje niektorých rodinných príslušníkov z akéhokoľvek odškodnenia len z dôvodu existencie iných rodinných príslušníkov, nezaručuje „spravodlivé a primerané odškodnenie“ pre nepriame obete. Takýto systém musí zohľadňovať ďalšie okolnosti, ako napríklad materiálne následky smrti zosnulého pre týchto rodinných príslušníkov alebo to, že zosnulý mal voči nim vyživovaciu povinnosť.

Rozsudok *Burdene* zo 7. novembra 2024 ([C-126/23](#))

Francúzskej polícii sa podarilo preniknúť do šifrovanej telekomunikačnej služby EncroChat, ktorá sa celosvetovo používa v šifrovaných mobilných telefónoch na nedovolené obchodovanie s omamnými látkami. Prostredníctvom servera Europolu mohol nemecký Spolkový úrad kriminálnej polície nahliadať do takto zachytených údajov, ktoré sa týkali používateľov služby EncroChat v Nemecku. V nadväznosti na európske vyšetrovacie príkazy vydané nemeckou prokuratúrou francúzsky súd povolil poskytnutie týchto údajov a ich použitie v trestných konaniach v Nemecku. Krajinský súd Berlín sa teda opýtal na zákonnosť týchto príkazov. Súdny dvor odpovedal, že prokurátor môže za určitých podmienok vydať európsky vyšetrovací príkaz, ktorého cieľom je dosiahnuť poskytnutie dôkazov, ktoré už zhromaždil iný členský štát. Jeho vydanie si nevyžaduje splnenie podmienok uplatniteľných na získavanie dôkazných prostriedkov vo vydávajúcom štáte. Musí však byť možné následné súdne preskúmanie dodržiavania základných práv dotknutých osôb.

Rozsudok *M. N. (EncroChat)* z 30. apríla 2024 ([C-670/22](#))

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

Základným nástrojom spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) Európskej únie sú reštriktívne opatrenia alebo „sankcie“, ktoré sa využívajú ako súčasť integrovaného a komplexného prístupu zahŕňajúceho najmä politický dialóg. Únia ich využíva najmä na ochranu hodnôt, základných záujmov a bezpečnosti Únie, ako aj na predchádzanie konfliktom a posilnenie medzinárodnej bezpečnosti. Zmyslom sankcií je totiž dosiahnuť zmenu politiky alebo správania osôb či subjektov, proti ktorým sú namierené, s cieľom podporiť ciele SZBP.

V roku 2008 Európska únia začala civilnú misiu Eulex Kosovo týkajúcu sa vyšetrovania, pokiaľ ide o trestné činy a osoby, ktoré zmizli alebo boli zabití v Kosove v roku 1999. V nasledujúcom roku zriadila osobitnú komisiu na preskúmanie sťažností týkajúcich sa porušovania ľudských práv, ktorých sa dopustila Eulex Kosovo pri výkone svojho mandátu. Na základe sťažností KS a KD, blízkych rodinných príslušníkov osôb, ktoré v Kosove zmizli alebo boli zabití, táto komisia dospela k záveru, že došlo k porušeniu viacerých základných práv. KS a KD sa následne obrátili na Všeobecný súd Európskej únie s návrhom na náhradu škody údajne súvisiacej s vyšetrovaniami vykonanými počas uvedenej misie. Všeobecný súd rozhodol, že zjavne nemá právomoc.

V odvolacom konaní Súdny dvor objasnil právomoc súdov Únie v kontexte spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP). Rozhodol, že má právomoc vykladať akty alebo opomenutia spadajúce pod SZBP, ktoré priamo nesúvisia s politickými alebo strategickými rozhodnutiami (ako sú napríklad akty týkajúce sa prijímania zamestnancov misie Eulex Kosovo), alebo preskúmať ich zákonnosť. Zdôraznil, že takýto reštriktívny výklad výnimky, pokiaľ ide o jeho súdnu právomoc v oblasti SZBP, je v súlade s právom na účinnú súdnu ochranu, pričom sa v tomto ohľade odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Súdny dvor preto čiastočne zrušil rozhodnutie Všeobecného súdu a konštatoval, že súdy Únie majú právomoc rozhodovať o časti aktov alebo konaní, ktoré odvolateľky uvádzali vo svojej žalobe o náhradu škody.

Rozsudok *KS a KD/Rada a i.* z 10. septembra 2024 (spojené veci [C-29/22 P](#) a [C-44/22 P](#))

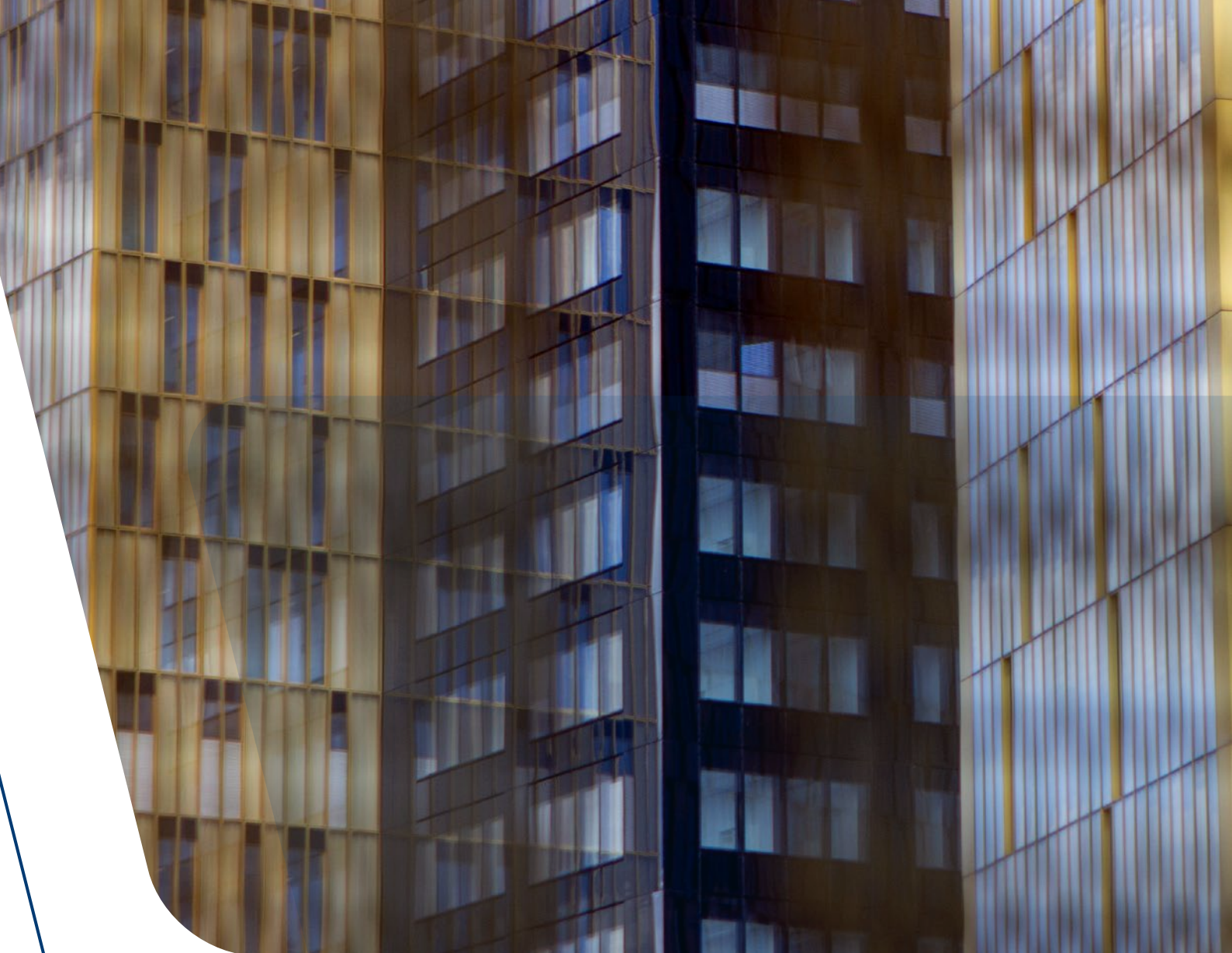
Pokiaľ ide ešte o oblasť SZBP, Všeobecný súd Európskej únie potvrdil zákonnosť zákazu poskytovania služieb právneho poradenstva ruskej vláde a právnickým osobám, subjektom a orgánom usadeným v Rusku, ktorý prijala Rada Európskej únie (v súvislosti s týmto rozsudkom pozri tiež časť „Základné práva“ a kapitolu „Novinky v judikatúre“).

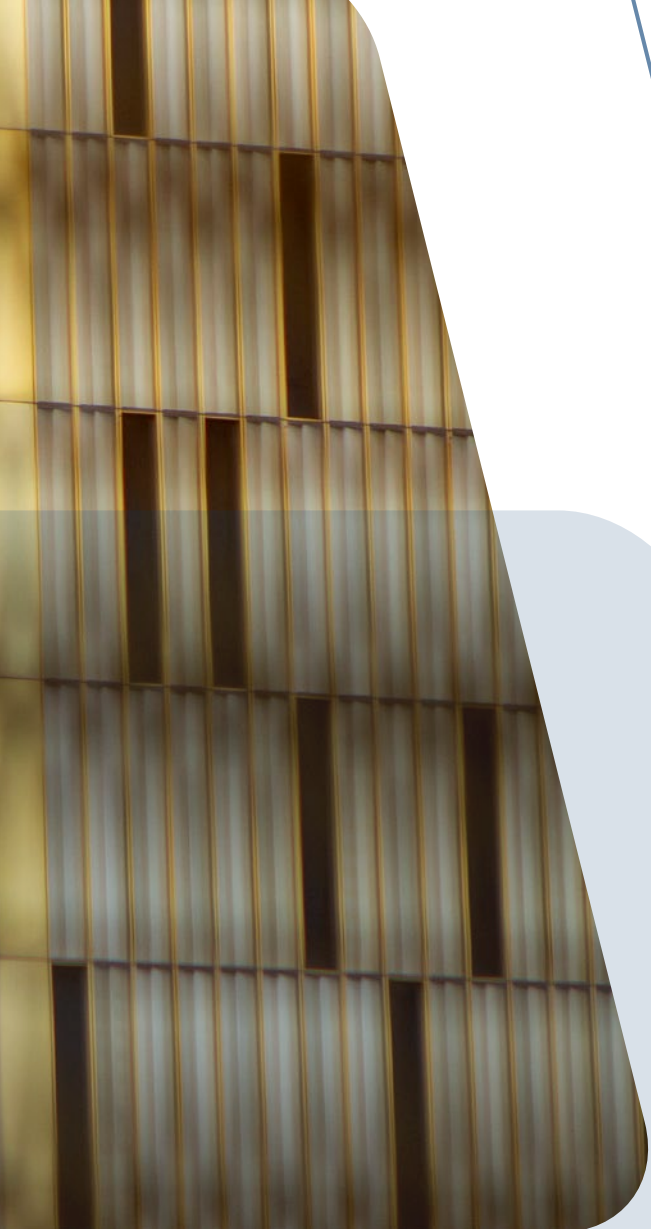
Rozsudok *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles a i./Rada* z 2. októbra 2024 ([T-797/22](#), [T-798/22](#), [T-828/22](#))

Riaditeľstvo pre výskum a dokumentáciu ponúka príslušníkom právnického povolania v rámci svojej Zbierky zhrnutí jednak „[Výber najdôležitejších rozsudkov](#)“ a jednak „[Mesačný bulletin judikatúry](#)“ Súdneho dvora a Všeobecného súdu.

3

**Administratívny
aparát v službách
spravodlivosti**

A. Úvodné slovo tajomníka

**Alfredo Calot
Escobar**

tajomník Súdneho dvora

Sú to už dve desaťročia, čo pre našu inštitúciu nastal historický okamih, keď do Európskej únie vstúpilo desať nových členských štátov. Bol to deň osláv, ale aj okamih bezprecedentných výziev. Keď sa pozriem do minulosti, môžem s hrdosťou povedať, že tieto výzvy sme nielen prekonalí, ale že sme z nich vzišli posilnení.

Dnes naša inštitúcia stojí uprostred rovnako významných zmien. Ukončil sa legislatívny postup súvisiaci s čiastočným prenesením prejudiciálnych konaní na Všeobecný súd. Vďaka neúnavnému úsiliu oboch súdov a rôznych ďalších oddelení boli prijaté všetky potrebné kroky na zabezpečenie jeho bezproblémového zavedenia do praxe.

V rovnakom duchu spolupráce a prispôsobivosti sme vyvíjali úsilie aj v ďalšej kľúčovej oblasti, ktorou je digitálna transformácia. Počas celého roka sme pokračovali v rozvoji našich digitálnych schopností, aktívne sme rozvíjali projekty založené na umelej inteligencii a zároveň sme tieto iniciatívy zosúlادili s požiadavkami nariadenia o umelej inteligencii, ktoré tento rok nadobudlo platnosť. Uvedomujeme si, že pre efektívne nasadenie nástrojov umelej inteligencie má aj naďalej zásadný význam ľudská činnosť, a preto sme spustili komplexný, rozsiahly program školení v tejto oblasti. Okrem toho oddelenia právneho prekladu prevzali iniciatívu smerujúcu k vytvoreniu nových pracovných postupov v rozvinutejšom digitálnom prostredí, a tým stanovili štandard, ktorý budú ostatné oddelenia nasledovať.

Pri snahe o modernizáciu a inovácie je rovnako dôležité zabezpečenie bezpečnosti a odolnosti našej digitálnej infraštruktúry. Tento rok nadobudlo účinnosť nariadenie o kybernetickej bezpečnosti, z ktorého pre našu inštitúciu vyplývajú dôležité povinnosti v striktnom časovom rámci.

Sme otvorení inováciám, ale úsilie našej inštitúcie aj naďalej smeruje k dosiahnutiu nadčasových ideálov. Jadrom nášho úspechu a našou najväčšou devízou je tím viac ako 2 000 zanietých jednotlivcov z celého kontinentu, ktorí každodenne spoločne pracujú na zabezpečení výkonu spravodlivosti. Skutočná hodnota tohto kolektívneho úsilia spočíva v jeho rozmanitosti: spojením širokej škály perspektív, kultúr, skúseností a talentov posilňuje našu schopnosť plniť naše poslanie.

S cieľom udržať a prilákať najlepšie talenty zo všetkých členských štátov pokračovali počas celého roka iniciatívy, ktoré majú urobiť našu hostiteľskú krajinu príťažlivejším miestom pre prácu. Po prvýkrát boli politicky akceptované špecifické výzvy, ktorým musia čeliť zamestnanci v Luxemburgu v porovnaní s ich kolegami v Bruseli. V rámci postupu, ktorý zďaleka nebol jednoduchý, rozpočtové orgány vyhoveľi našej žiadosti o dočasný príspevok na bývanie pre kolegov v nižších platových triedach, čo je dôležitý prvý krok k náprave existujúcej nerovnosti.

Náš záväzok k rozmanitosti nesmeruje len voči našim zamestnancom. V roku 2024 sme spolu s Európskou sieťou odbornej justičnej prípravy predstavili nové iniciatívy s cieľom optimalizovať geografickú rovnováhu vnútroštátnych odborníkov v oblasti justície, ktorí sa zúčastňujú na dlhodobých školeniach na Súdnom dvore. Toto úsilie prinieslo hmatateľné výsledky, keďže po prvýkrát v takmer dvadsaťročnej histórii programu podali svoje žiadosti kandidáti z troch nových členských štátov.

Aj to svedčí o našom dlhodobom záväzku posilňovať dialóg s vnútroštátnymi súdmi, čo je úloha, ktorú sme aktívne presadzovali počas celého roka. Ďalší významný krok v napredovaní justičného dialógu urobila Európska justičná sieť: stretnutie korešpondentov sa po prvýkrát konalo mimo múrov našej inštitúcie a spoluorganizovala ho belgická Conseil d'État (Štátna rada). To prinieslo do siete nový pohľad a posilnilo základnú myšlienku, že justičný dialóg svojou podstatou presahuje inštitucionálne hranice.

Popri týchto externých míľnikoch sme sa zamerali aj do vlastných radov a potvrdili sme svoj záväzok dodržiavať najvyššie etické normy, ktoré boli vždy neoddeliteľnou súčasťou našej identity. Tento rok sme tieto normy zjednotili do Etického kódexu platného pre všetkých zamestnancov, čím sme naše princípy zosúladiť s vysokými štandardmi už skôr stanovenými pre členov Súdneho dvora.

Som presvedčený, že tak, ako sme sa pred dvadsiatimi rokmi s odhodlaním a so spoločným úmyslom uspieť vyrovnali s výzvami rozšírenia, o ďalších dvadsať rokov sa na dnešné zmeny budeme pozeráť s rovnakou hrdosťou. Výzvy, ktorým dnes čelíme, nám umožňujú osvojiť si progresívny vývoj, ktorý bude formovať našu inštitúciu do budúcnosti, a zároveň ctiť bohaté tradície, ktoré dotvárali jej minulosť.

B. Kľúčové udalosti roka

Čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci

S cieľom umožniť súdom Únie zabezpečovať kvalitný výkon spravodlivosti v primeraných lehotách a dosahovať čo najlepšiu rovnováhu medzi pracovným zaťažením Súdneho dvora a Všeobecného súdu sa od 1. septembra 2024 uplatňujú dôležité zmeny Štatútu a rokovacích poriadkov. Zmeny Štatútu navrhnuté Súdnym dvorom boli prijaté Európskym parlamentom a Radou Európskej únie. Pokiaľ ide o zmeny rokovacích poriadkov, tieto boli prijaté Súdnym dvorom a Všeobecným súdom po ich schválení Radou. Týmto zmenami sa realizuje čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci na Všeobecný súd a modernizujú sa konania na oboch týchto súdoch.

Zmeny Štatútu a ich vykonávanie

Zmeny Štatútu Súdneho dvora Európskej únie umožňujú čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci na Všeobecný súd od 1. októbra 2024. Ide o možnosť, ktorá existuje už od Zmluvy z Nice podpísanej v roku 2001 a ktorá sa vrátila na program dňa v súvislosti s reformou usporiadania súdneho systému Únie z roku 2015, najmä pokiaľ ide o zdvojnásobenie počtu sudcov Všeobecného súdu, ktorá bola v plnej miere dokončená v roku 2022.

Právomoc Všeobecného súdu rozhodovať vo veci návrhov na začatie prejudiciálneho konania sa realizuje v **špecifických oblastiach**, ktoré sú jasne identifikovateľné, v rámci ktorých nevznikajú zásadné otázky a v prípade ktorých existuje rozsiahla judikatúra Súdneho dvora, o ktorú sa Všeobecný súd môže pri výkone tejto novej právomoci opierať. Ide najmä o prejudiciálne konanie v oblastiach, v ktorých sa predpokladá dostatočne vysoký počet návrhov a v súvislosti s ktorými bude výsledkom prenesenia právomoci na Všeobecný súd skutočné zníženie pracovného zaťaženia Súdneho dvora.

Týmito špecifickými oblasťami sú spoločný systém DPH, spotrebné dane, Colný kódex, nomenklatúrne zatriedenie tovaru, náhrada a pomoc cestujúcim v prípade odmietnutia nástupu do lietadla alebo meškania alebo zrušenia dopravných služieb a systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov.

Rozdelenie právomocí medzi Súdnym dvorom a Všeobecným súdom

[pozri video na YouTube](#)

Zmenami Rokovacieho poriadku Súdneho dvora sa predovšetkým konkretizuje spôsob prvotného spracovania návrhov na začatie prejudiciálneho konania s cieľom zistiť, ktorý súd sa má zaoberať jednotlivými návrhmi. Súčasťou týchto zmien sú ďalej ustanovenia potrebné na zabezpečenie rýchleho spracovania návrhov, ktoré Všeobecný súd postupuje Súdnemu dvoru z dôvodu, že si vyžadujú zásadné rozhodnutie, ktoré by mohlo ovplyvniť jednotu alebo vnútorný súlad práva Únie. Predmetom zmien je napokon aj stanovenie podmienok zverejnenia vyjadrení alebo písomných pripomienok predložených v rámci návrhov na začatie prejudiciálneho konania subjektmi oprávnenými podľa článku 23 Štatútu, a to online a v primeranej lehote po skončení veci.

V rámci **zmien Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu** sa konkretizujú postupy prejednávania návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ktoré boli predmetom prenesenia na Všeobecný súd. Aby sa vnútroštátnym súdom a subjektom oprávneným podľa článku 23 Štatútu zabezpečili rovnaké záruky, ako sú záruky uplatňované Súdnym dvorom, Všeobecný súd v zásade prevzal ustanovenia Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľné na návrhy na začatie prejudiciálneho konania, a to vrátane ustanovení týkajúcich sa zverejňovania vyjadrení a písomných pripomienok predložených príslušnými oprávnenými subjektmi.

Ďalšie významné zmeny sa týkajú **štruktúry a organizácie Všeobecného súdu**. V rámci nich sa upravuje zriadenie stredne veľkej komory zloženej z deviatich sudcov, ktorej predsedá podpredseda Všeobecného súdu. Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa budú prideľovať komorám zloženým z piatich sudcov, ktoré sú osobitne poverené vybavovaním týchto vecí, pričom v závislosti od významu položených otázok ich bude možné postúpiť inému rozhodovaciemu zloženiu.

Sudcov poverených výkonom funkcie generálneho advokáta v prejudiciálnych konaniach (ako aj sudcov poverených ich zastupovaním) volí Všeobecný súd, pričom ich úlohou je pomáhať príslušnému zloženiu v každom prejudiciálnom konaní podľa vzoru účasti generálnych advokátov na konaní pred Súdnyim dvorom.

Všeobecný súd okrem toho konkretizoval pravidlá týkajúce sa ochrany osobných údajov, ako aj náležitostí predkladania a doručovania procesných písomností v rámci návrhov na začatie prejudiciálneho konania.

S ohľadom na rozsah zmien sa považovalo za vhodné **prepracovať Praktické vykonávacie ustanovenia Rokovacieho poriadku** Všeobecného súdu.

Ďalšie zmeny procesných pravidiel

Ďalšie novinky majú za cieľ zlepšiť, zjednodušiť a zmodernizovať prejednávanie vecí na Súdnom dvore a Všeobecnom súde s prihliadnutím na skúsenosti získané v období zdravotnej krízy. V prípade Súdneho dvora je najvýznamnejšou novinkou možnosť, ktorá je Všeobecnému súdu už známa a ktorou je možnosť zástupcov účastníkov konania alebo subjektov oprávnených podľa článku 23 Štatútu zúčastniť sa na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie, pri dodržaní právnych a technických podmienok stanovených v praktických pokynoch pre účastníkov konania. Všeobecný súd navyše zrevidoval súbor ustanovení upravujúcich žaloby, a to najmä ustanovenia o dôvernom zaobchádzaní s procesnými písomnosťami, úprave žaloby v priebehu konania a formálnych náležitostiach, ktoré treba dodržať pri predkladaní procesných písomností.

Pokiaľ ide napokon o prenos pojednávaní Súdneho dvora ako nástroj transparentnosti a dostupnosti výkonu spravodlivosti, v rámci nového ustanovenia sa konkretizujú pravidlá prenosu prednesov účastníkov konania, vyhlasovania rozsudkov a prednesov návrhov generálnych advokátov. Všeobecný súd zaviedol v podstate rovnocenné ustanovenia.

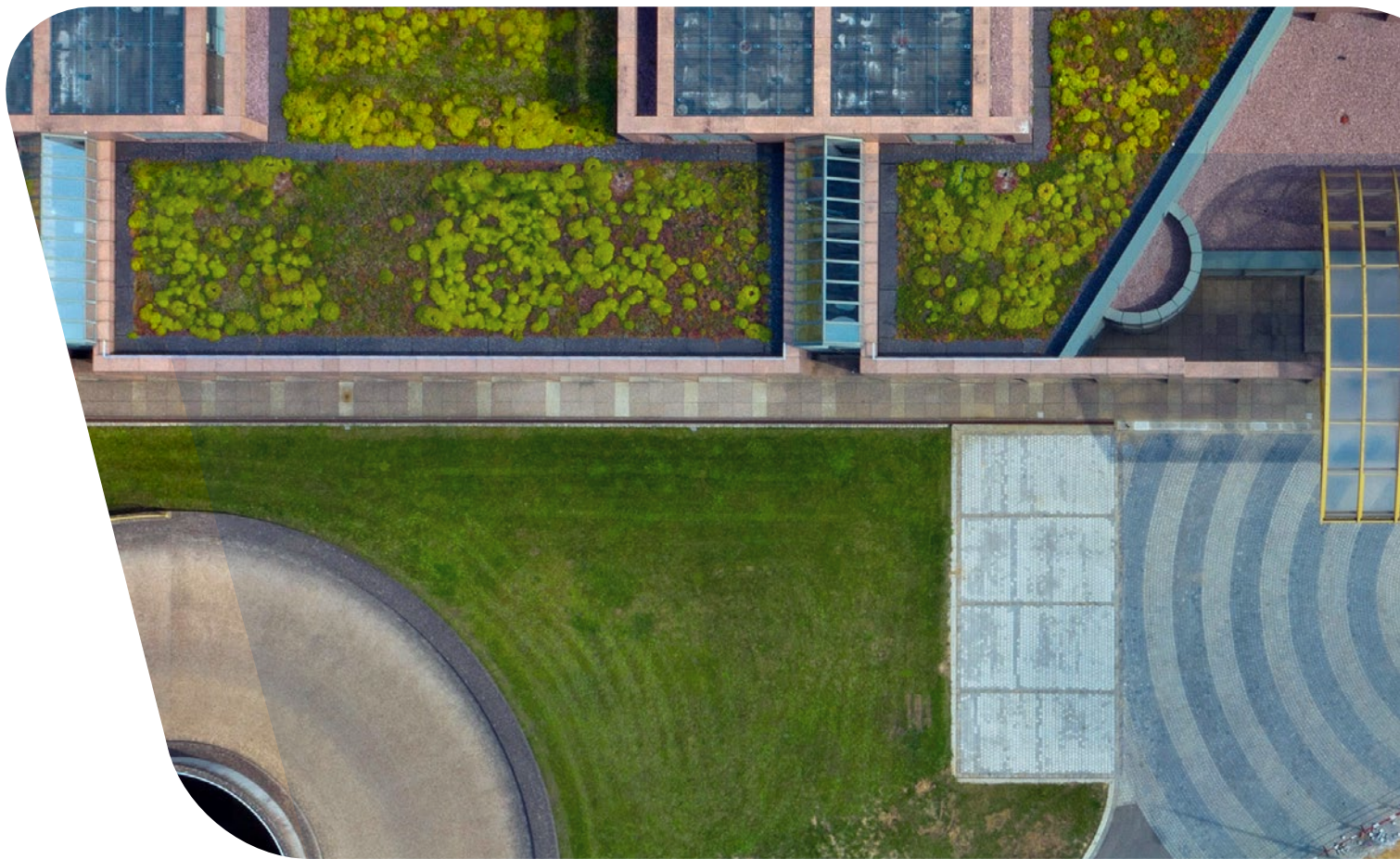
Giulia Predonzani, ataše tajomníka Všeobecného súdu

„Zanietení bežci môžu reformu Štatútu považovať za maratón, na ktorom sa chce raz zúčastniť každý bežec... a sníva o tom už viac ako dvadsať rokov. Na ceste za týmto cieľom bolo potrebné zvládnuť viacero etáp. Dokončenie reformy usporiadania súdneho systému, pokiaľ ide o Súdny dvor Európskej únie, totiž poskytlo Všeobecnému súdu prostriedky a štruktúru, vďaka ktorým môže vybavovať návrhy na začatie prejudiciálneho konania s potrebnou rýchlosťou. Tu sa však nemožno zastaviť.

Účasť na tomto maratóne si od Všeobecného súdu vyžadovala, aby disponoval vhodným regulačným a praktickým rámcom. Všeobecný súd najmä s ohľadom na zapojenie vnútroštátnych súdov a subjektov oprávnených podľa článku 23 Štatútu do prejudiciálneho konania upravil nielen svoj rokovací poriadok a praktické vykonávacie ustanovenia, ale aj svoje rozhodnutie o používaní aplikácie e-Curia a všetky texty ‚soft law‘ – stručné pokyny, formuláre, informačné dokumenty (vynechanie údajov v súdnych konaniach, vzory žalôb). Všeobecný súd

musel ďalej prijať rozhodnutia týkajúce sa zloženia a fungovania svojich komôr a jednotlivých rozhodovacích zložení vrátane novej stredne veľkej komory, ako aj zvoliť generálnych advokátov, ktorí sa budú zaoberať návrhmi na začatie prejudiciálneho konania. Na účely zavedenia nových pracovných postupov bolo napokon nevyhnutné, aby sa Všeobecný súd skoorodinoval s ostatnými partnermi v rámci uvedeného maratónu, a to najmä s Generálnym riaditeľstvom pre multilingvizmus, Riaditeľstvom informačných technológií a Riaditeľstvom výskumu a dokumentácie. Kľúčovou etapou bolo vytvorenie „jednotného kontaktného miesta“: aplikácie pre centralizáciu analýz návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ktoré možno preniesť na Všeobecný súd. Plodný dialóg s kanceláriou Súdneho dvora, ktorá je skutočným inštitucionálnym partnerom, bol cennou konštantou počas celého obdobia prípravy na blížiaci sa maratón.

Príprava, predvídanie potrieb, intenzívna a vytrvalá práca – to všetko sa dialo v ambicióznom časovom rámci. V októbri 2024 boli zamestnanci Všeobecného súdu a jeho kancelárie pripravení v „štartovacích blokoch“ na odbehnutie tohto dlho očakávaného maratónu. Ku koncu roka 2024 prešlo „jednotným kontaktným miestom“ 23 spisov, pričom na Všeobecný súd bolo napokon prenesených 19 vecí. Preteky sú v plnom prúde a... všetko je tak, ako má byť!“

Dvadsiate výročie rozšírenia z roku 2004

Dňa 1. mája 2004 pristúpilo k Európskej únii desať nových členských štátov: Cyprus, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovensko a Slovinsko. Ide doposiaľ o najväčšie rozšírenie Únie, a to tak z hľadiska počtu obyvateľov, ako aj krajín.

Vplyv rozšírenia z roku 2004 na fungovanie súdov

Zo všetkých rozšírení bolo z hľadiska rozsahu najvýznamnejšie práve rozšírenie z roku 2004, keďže naraz došlo k začleneniu desiatich nových sudcov, ktorí boli vymenovaní tak na Súdny dvor, ako aj na Všeobecný súd.

Vplyv na **jazykový režim** Súdneho dvora Európskej únie bol značný. Počet úradných jazykov sa zvýšil z 12 na 21, čo viedlo k exponenciálnemu nárastu počtu jazykových kombinácií zo 110 na 420.

Vytvorenie nových kancelárií členov Súdneho dvora a jazykových oddelení si vyžadovalo značné štrukturálne úsilie, a to tak pokiaľ ide o budovy, ako aj prijímanie zamestnancov, pričom v priebehu jedného roka nastúpilo niekoľko stoviek nových kolegov.

Príspevok členských štátov, ktoré pristúpili k Európskej únii v roku 2004, sa ukazuje ako zásadný: za 20 rokov predložili súdy desiatich pristupujúcich členských štátov takmer 1 300 návrhov na začatie prejudiciálneho konania.

„Nový ústavný moment pre Európu“

Pri príležitosti tejto historickej udalosti Súdny dvor 3. mája 2024 usporiadal kolokvium s názvom „20 rokov od pristúpenia desiatich štátov k Európskej únii: nový ústavný moment pre Európu“, na ktorom sa zišli sudcovia a zástupcovia zo všetkých členských štátov Európskej únie, aby sa spoločne zamysleli nad prínosom Súdneho dvora k napredovaniu európskeho projektu, ako aj nad prínosom týchto desiatich členských štátov k spoločnému právnemu poriadku.

Na internetovej stránke Súdneho dvora sú uverejnené dokumenty týkajúce sa tohto kolokvia z 3. mája, ktoré bolo zamerané na viacero tém, ako napríklad:

- prístupový proces nových členských štátov po páde Berlínskeho múru, ktorý si vyžiadal zásadnú zmenu v oblasti legislatívy, myslenia a kultúr dotknutých národov,
- spoločné európske hodnoty a prínos rozšírenia z roku 2004 k rozvoju Únie ako „Únie hodnôt“ a
- zbližovanie hospodárstiev nových členských štátov a zvyšku Únie.

Prednesy rečníkov a diskusie s účastníkmi umožnili pripomenúť si jedinečnosť Európskej únie spočívajúcu v tom, že je založená na spoločných hodnotách, na vrchole ktorých sú demokracia a právny štát, ako aj nevyhnutnosť, aby tieto hodnoty spolu so svojimi členskými štátmi vytrvalo chránila.

Správa Inety Ziemele, sudkyne Súdneho dvora, predsedníčky pracovnej skupiny pre organizáciu podujatia

„Hlavným cieľom konferencie pri príležitosti 20 rokov od najväčšieho jednorazového rozšírenia Európskej únie bola bilancia vplyvu a zmien, ktoré toto rozšírenie Únii prinieslo. Bol to ten správny okamih na zamyslenie sa a na výmenu skúseností a ponaučení o tom, ako sa Únia za posledných 20 rokov po tomto historickom okamihu vyvíjala a menila.

Pri príprave konferencie Súdny dvor EÚ navrhol vnímať rozšírenie v roku 2004 ako ústavný moment – zmenu paradigmy –, ktorý spojil východnú a západnú Európu do spoločného ústavného projektu. Európska únia rozšírila svoje hodnoty a princípy do iných častí Európy s mimoriadne zložitou históriou. Desať nových členských štátov pritom vstúpilo do EÚ so silným odhodlaním a nádejou na slobodu, spravodlivosť a prosperitu. Vstup do EÚ bol zložitý proces, v žiadnom prípade nie samozrejmy, a pristupujúce štáty vynaložili neuveriteľné množstvo práce a úsilia, aby splnili prístupové kritériá (známe ako Kodanské kritériá), ktoré prvýkrát stanovila Európska rada na zasadnutí v Kodani v roku 1993.

Tento deň pred 20 rokmi znamenal zásadnú zmenu pre Úniu aj vo všetkých oblastiach jej pôsobnosti. Nebolo vždy ľahké predvídať, čo tieto zmeny prinesú, ale bolo zrejmé, že existuje väčší potenciál rastu v rámci jej vnútorného trhu a že existuje fascinujúca kultúrna, historická a jazyková rozmanitosť, ktorá otvorí a bude sprevádzať budúci politický a právny vývoj v Únii. Rozšírená Európska únia sa stala ešte významnejším globálnym aktérom.

Ďalšou jedinečnou črtou tejto konferencie bola skutočnosť, že Súdny dvor pozval rečníkov z každého dotknutého štátu, ktorí sa priamo podieľali na prístupovom procese alebo boli vedúcimi osobnosťami s dôležitými úlohami, pokiaľ ide o členstvo štátu alebo samotnú Úniu. Do úvah, ktoré pri tejto príležitosti navrhol Súdny dvor, konferencia priniesla interdisciplinaritu.

Na jej konci vystúpil profesor Norman Davies s veľkolepou prednáškou o mimoriadne zložitých a často krutých dejinách týchto štátov. Išlo o dôležité pripomenutie toho, že hodnoty Európskej únie nemožno považovať za samozrejmosť a že ich udržateľnosť a rozvoj si vyžadujú seriózne úsilie všetkých v Únii. Úvahy nad prednesmi sprevádzal zbor Súdneho dvora piesňami v desiatich jazykoch a na záver odznela Beethovenova Óda na radosť, ktorá aj naďalej vyjadruje samotný ideál Európskej únie – všetci ľudia sa stanú bratmi.“

Posilnený etický rámec pre zamestnancov Súdneho dvora Európskej únie

Súdny dvor Európskej únie si už zo samotnej podstaty svojho poslania vždy kládol najvyššie nároky na nezávislosť, nestrannosť a bezúhonnosť. Dodržiavanie týchto požiadaviek, ktoré sú základom identity Súdneho dvora, je nevyhnutné na zabezpečenie dôvery v európske súdnictvo, ako aj jeho legitimacy. Súdny dvor dbá na to, aby mal k dispozícii interný právny rámec zodpovedajúci najvyšším etickým štandardom, a tým spĺňal očakávania kladené na súdnu inštitúciu, ktorá má ísť príkladom.

Súdny dvor Európskej únie vždy dodržiava prísne etické normy, ktorým podliehajú členovia Súdneho dvora (sudcovia, generálni advokáti a tajomníci) a všetci zamestnanci, a to aj po odchode zo Súdneho dvora.

V čase, keď sa od európskej verejnej služby čoraz viac očakáva, že pôjde príkladom, sa Súdny dvor rozhodol pokračovať v modernizácii svojho interného etického systému. Tento proces, ktorý sa začal v roku 2021 zmenou [Etického kódexu členov a bývalých členov](#), dnes pokračuje prijatím etického kódexu zamestnancov.

Pravidlá, ktoré sa už nachádzajú v Služobnom poriadku úradníkov Európskej únie a v Podmienkach zamestnávania ostatných zamestnancov (PZOZ), ako aj vo viacerých interných predpisoch, sa tak rozšírili, doplnili a prispôbili požiadavkám súdnictva v jednom etickom kódexe zamestnancov, ktorý po jeho prijatí správnym výborom nadobudol účinnosť 1. marca 2024.

Tento etický kódex, ktorý je založený na deontologických pravidlách pochádzajúcich z rôznych existujúcich zdrojov, poskytuje vo forme jednotného nástroja jednoduchý a zrozumiteľný návod na uplatňovanie pre všetkých zamestnancov, na ktorých sa tieto pravidlá vzťahujú. V záujme transparentnosti a právnej istoty je jeho cieľom vykladať tieto povinnosti s prihliadnutím na osobitosti súdnej úlohy Súdneho dvora a spresniť spôsob ich vykonávania. Riadi sa etickým prístupom založeným na hodnotách, ktorými sa riadi činnosť Súdneho dvora a ktoré sa premietajú do vzorových etických

norium. Kódex obsahuje aj osobitné pravidlá pre členov vedenia, ktoré zohľadňujú ich osobitnú zodpovednosť, a pre referendárov z dôvodu ich postavenia vo vzťahu k členom Súdneho dvora a Všeobecného súdu a ich priamej účasti na súdnej práci. V týchto pravidlách sa zdôrazňuje, že povinnosť ísť príkladom je primeraná vykonávaným povinnostiam a podrobne sa v nich uvádzajú konkrétne povinnosti týkajúce sa predchádzania konfliktom záujmov a vykonávania externých činností, a to aj po skončení funkcie.

C. Vzťahy s verejnosťou

16 319 návštevníkov, z toho

3 985 odborníkov v oblasti práva

Virtuálni návštevníci: 7 %

2 493 návštevníkov na
Dni otvorených dverí

Návštevy na diaľku – vzdelávací projekt

Tento [vzdelávací program](#) na diaľku má za cieľ oboznámiť študentov stredných škôl vo veku od 15 do 18 s prácou súdov Únie z pohľadia ich tried bez toho, aby museli cestovať do Luxemburgu. Cieľom projektu je zvýšiť povedomie mladých študentov stredných škôl a ich učiteľov o demokratických hodnotách a aktuálnych právnych otázkach a vysvetliť im dopad judikatúry Súdneho dvora na každodenný život európskych občanov. V roku 2023 navštívilo Súdny dvor v rámci tohto programu približne 1 300 študentov stredných škôl.

Tlačoví atašé riaditeľstva pre komunikáciu, ktorí sú vzdelaním právnici, majú za úlohu vysvetľovať novinárom a korešpondentom všetkých členských štátov rozsudky, uznesenia a návrhy, ako aj prebiehajúce veci. Vypracúvajú tlačové komuniké s cieľom informovať novinárov a odborníkov z praxe v reálnom čase o rozhodnutiach Súdneho dvora a Všeobecného súdu. Osobám, ktoré o to požiadali [tlačový servis](#) Súdneho dvora, posielajú tlačoví atašé pravidelné informačné listy s oznámeniami o dôležitých procesných a inštitucionálnych udalostiach, ako aj „rýchle informácie“ o veciach, ktoré nie sú predmetom tlačových komuniké. Okrem toho vybavujú e-maily a telefonáty občanov.

2 509 tlačových komuniké

610 informačných listov 516 „rýchlych informácií“

13 091 žiadostí občanov o informácie (telefonáty
a e-maily)

Súdny dvor je aktívne prítomný na sociálnych sieťach prostredníctvom svojich dvoch účtov na X (jedného vo [francúzštine](#) a druhého v [angličtine](#)), a tiež na sieťach [LinkedIn](#) a [Mastodon](#). Počet sledovateľov na týchto sieťach neustále rastie, čo svedčí o záujme a angažovanosti verejnosti, pokiaľ ide o prácu Súdneho dvora. Súdny dvor má aj kanál na [YouTube](#), ktorý v 24 úradných jazykoch poskytuje prístup k rôznym audiovizuálnym materiálom vrátane animácií určených širokej verejnosti, ktoré vysvetľujú, aký vplyv má judikatúra Súdneho dvora na každodenný život občanov.

163 000 sledovateľov na X + 2 % v porovnaní s rokom 2023

297 346 sledovateľov na LinkedIn +26 % v porovnaní s rokom 2023

4 500 sledovateľov na sieti Mastodon

90 000 sledovateľov a 600 000 videní na YouTube +137 % v porovnaní s rokom 2023

V roku 2024 Súdny dvor uverejnil nové animované video:
Rozdelenie právomocí medzi Súdnym dvorom a Všeobecným súdom

[Pozri video na YouTube](#)

Prenos pojednávaní

S cieľom uľahčiť prístup k svojej súdnej činnosti ponúka Súdny dvor systém prenosu pojednávaní. Vyhlasovanie rozsudkov a prednesy návrhov generálnych advokátov Súdneho dvora sa prenášajú *priamo* na internetovej stránke podľa harmonogramu uvedeného v [súdnom kalendári](#). Pojednávania veľkej komory Súdneho dvora sa prenášajú aj zo záznamu.

Záznam zostáva prístupný jeden mesiac.

Pred vysielaním pojednávaní sa v jazykoch, v ktorých sa uskutočňuje pojednávanie, vysiela **vysvetľujúci brífing k veci**, ktorý je prístupný na internetovej stránke Súdneho dvora a šíri sa na sociálnych sieťach. V roku 2024 sa vysielať celkovo 29 brífingov.

4

**Inštitúcia
rešpektujúca
životné prostredie**

Súdny dvor už niekoľko rokov kladie dôraz na aktívnu environmentálnu politiku, ktorej cieľom je spĺňať najprísnejšie normy v oblasti trvalo udržateľného rozvoja a rešpektovania prírodných zdrojov. Tento záväzok sa od roku 2016 prejavuje jeho registráciou v systéme **EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme). Tento certifikát regulovaný Európskou úniou sa udeľuje organizáciám, ktoré spĺňajú prísne normy, pokiaľ ide o ich environmentálnu politiku, úsilie o ochranu životného prostredia a udržateľné pracovné metódy.

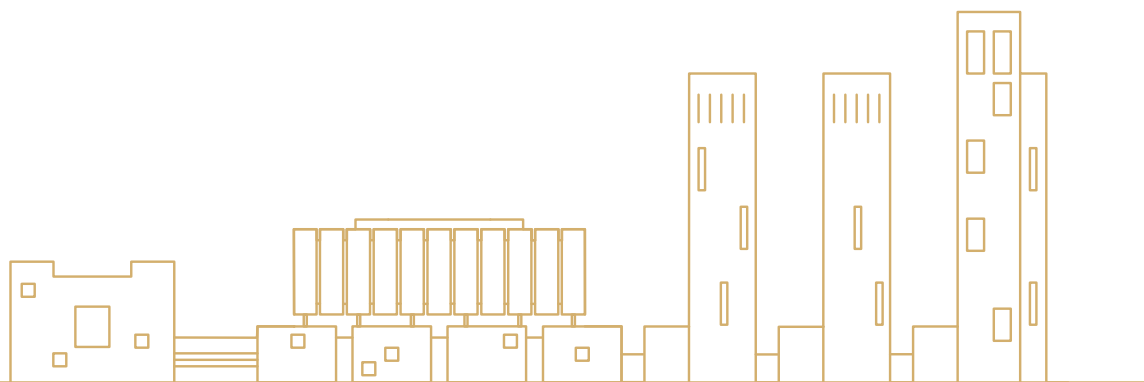
Súdny dvor dosiahol v roku 2023 veľmi uspokojivé výsledky vo vzťahu ku všetkým svojim environmentálnym ukazovateľom a po zdravotnej kríze v rokoch 2020 – 2022 je možné tento rok považovať za nový referenčný základ environmentálneho správania.

Environmentálne ukazovatele týkajúce sa vody, odpadu, papiera a elektrickej energie zodpovedajú environmentálnym ukazovateľom za rok 2023. Zmeny sa merajú vo vzťahu k roku 2015, ktorý je referenčným rokom pre systém EMAS.

Konkrétnejšie, pokiaľ ide o **spotrebu energie**, keďže úsporné opatrenia zavedené v súvislosti s vojnou na Ukrajine sa predlžujú, Súdny dvor opäť zaznamenal výrazné zníženie spotreby elektrickej energie a tepla. Súdny dvor dosiahol aj svoje ambiciózne ciele v oblasti **spotreby papiera**. V roku 2023 sa používanie kancelárskeho papiera (okrem externe zadávaných publikácií) znížilo o 55,2 % v porovnaní s úrovňou pred krízou v roku 2019, čo je trend, ktorý pretrval vďaka zmenám zvykov a ďalšej digitalizácii procesov a dokumentov.

Napriek obnoveniu všetkých činností Súdneho dvora, vrátane návštev externých osôb, možno pozorovať trend stabilizácie emisií CO₂ vďaka diverzifikovaným projektom, ale aj vďaka zvýšenému povedomiu zamestnancov o politike EMAS a ich aktívnemu zapojeniu sa do nej.

Ekvivalent plného pracovného času (EPPČ) je jednotkou umožňujúcou merať pracovnú činnosť nezávisle od rozdielov v počte odpracovaných hodín za týždeň každého zamestnanca v závislosti od rôznych rozvrhov práce.

Zlepšovanie triedenia odpadu
a zníženie množstva
jednorazových plastov

veloH!

Účasť v systéme spoločne používaných bicyklov
VeloH a podpora cyklistickej dopravy a vlakovej
dopravy pre cezhraničných zamestnancov.
Inštalácia nabíjajúcich staníc pre elektrické vozidlá

Zníženie spotreby papiera
↓ **63 % kg / EPPČ**

Zníženie
spotreby vody
↓ **20 % m³ / EPPČ**

Zníženie odpadu
pochádzajúceho z
kancelárií a stravovania
↓ **43,2 % kg / EPPČ**

Zlepšovanie infraštruktúry
vykurovania, vetrania,
klimatizácie a osvetlenia

Zníženie spotreby
elektriny
↓ **28,7 % kWh / EPPČ**

Minimalizácia
spotreby energie na
vykurovanie
↓ **33,5 % kWh / EPPČ**

3 466 m²
fotovoltaických článkov na
výrobu takmer
380 758 kWh
to zodpovedá ročnému
dopytu 69 rodín

Zníženie
emisíí uhlíka
↓ **30,2 % kg CO₂ / EPPČ**

5

**Výhled do
budúcnosti**

Hlavnou výzvou na rok 2025 bude zabezpečiť úspešnú **implementáciu čiastočného prenesenia prejudiciálnej právomoci na Všeobecný súd**, ktoré nadobudlo účinnosť 1. októbra 2024 a je poslednou etapou reformy súdneho systému Únie. Súdny dvor zabezpečí, aby všetky oddelenia poskytovali Všeobecnému súdu účinnú a kvalitnú podporu, ktorá mu umožní viesť tieto súdne spory za optimálnych podmienok.

V reakcii na očakávaný nárast počtu vecí v krátkodobom a strednodobom horizonte bude Súdny dvor pokračovať aj v **úsilí o digitalizáciu súdnych a administratívnych postupov** s cieľom zlepšiť účinnosť a efektívnosť svojej správy. Bude naďalej využívať možnosti, ktoré ponúkajú inovatívne technológie, pričom bude dbať na obozretnosť, ktorú si vyžaduje súdna povaha jeho poslania, a bude sa riadiť zásadou maximálneho využitia odborných znalostí a talentov jej zamestnancov.

Tento rok sa však ponesie aj v znamení nových **projektov zameraných na občanov** v rámci pokračovania politiky transparentnosti a prístupu k informáciám. S cieľom zvýšiť transparentnosť svojich súdnych a správnych činností Súdny dvor diverzifikuje a prepracuje svoje komunikačné kanály. Súdny dvor napríklad upraví svoju internetovú stránku tak, aby vyhovovala potrebám právnikov, médií a širokej verejnosti. Súdny dvor spustí online audiovizuálnu platformu s názvom Curia web TV, ktorá bude vysielat' vysvetľujúce programy týkajúce sa jeho činnosti, s cieľom uľahčiť všetkým občanom vrátane mladších generácií pochopiť, ako funguje a rozhoduje.

V roku 2025 Európska únia oslávi **tridsiate výročie pristúpenia Rakúska, Fínska a Švédska**. Súdny dvor si pripomenie toto štvrté rozšírenie Európskej únie, ktoré takmer 10 rokov po pristúpení Španielska a Portugalska a po schválení v referende v týchto troch nových dotknutých štátoch viedlo k nárastu obyvateľstva Európskej únie na 370 miliónov občanov a výrazne rozšírilo jej geografický priestor smerom na sever, ako aj do stredu Európy. Pri tejto príležitosti sa za účasti významných predstaviteľov týchto troch štátov vyzdvihne kontext pristúpenia týchto troch krajín a jeho význam a dôsledky pre každú z nich.

Súdny dvor bude napokon pokračovať v **intenzívnom dialógu**, ktorý vedie už viac ako 70 rokov **s vnútroštátnymi súdmi** s cieľom zabezpečiť súdržnosť a jednotné uplatňovanie európskeho práva.

Tento dialóg bude prebiehať najmä v rámci Súdnej siete Európskej únie s ústavnými a najvyššími súdmi, ako aj v rámci Fóra vnútroštátnych sudcov, ktoré sa každoročne organizuje v jeho priestoroch.

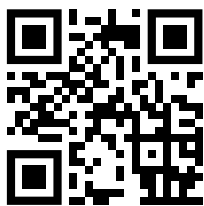
Súdny dvor bude tiež spoluorganizovať konferenciu „EUnited in diversity“, ktorá sa bude konať v septembri 2025 v Sofii. Po prvej konferencii, ktorá sa konala v roku 2021 v Rige, a konferencii, ktorá sa konala v roku 2023 v Haagu, bude táto tretia konferencia pokračovaním tohto už tradičného stretnutia konajúceho sa každé dva roky, ktorého témou bude „Úloha ústavného súdnictva v spoločnom právnom poriadku Európskej únie“.

Zostaňte v spojení!

Navštívte portál vyhľadávania judikatúry Súdneho dvora a Všeobecného súdu cez stránku Curia:

curia.europa.eu

Sledujte novinky v oblasti judikatúry a samotnej inštitúcie

čítaním **tlačových komuniké**:

curia.europa.eu/jcms/PressRelease

prihlásením sa na odber **RSS** Súdneho dvora:

curia.europa.eu/jcms/RSS

sledovaním **účtu X** inštitúcie:

[CourUEPresse](https://twitter.com/CourUEPresse) alebo [EuCourtPress](https://twitter.com/EuCourtPress)

sledovaním účtu **Mastodon** inštitúcie:

curia.social-network.europa.eu/@Curia

sledovaním účtu na **LinkedIn**:

linkedin.com/company/european-court-of-justice

stiahnutím si **aplikácie CVRIA** pre smartfóny a tablety

čítaním **Zbierky judikatúry**:

curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Na účely získania ďalších informácií o činnosti inštitúcie

prezrite si stránku týkajúcu sa **Výročnej správy**:

curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

pozrite si videá na **YouTube**:

youtube.com/@CourtOfJusticeEU

Získajte prístup k dokumentom inštitúcie

historické archívy:

curia.europa.eu/jcms/archive

administratívne dokumenty:

curia.europa.eu/jcms/documents

Navštívte sídlo Súdneho dvora Európskej únie

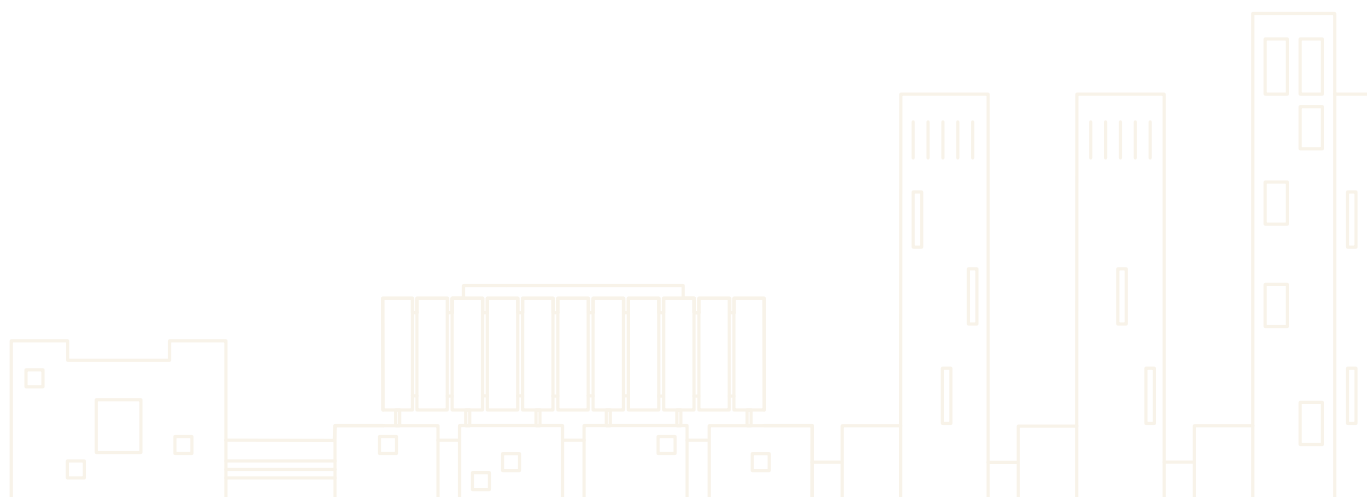
Inštitúcia záujemcom ponúka **návštevné programy** zostavené podľa osobitného záujmu každej skupiny (účasť na pojednávaní, prehliadka budov alebo umeleckých diel s výkladom, študijná návšteva, návšteva na diaľku):

curia.europa.eu/jcms/visits

Na účely získania akýchkoľvek informácií o inštitúcii

Napíšte nám prostredníctvom **kontaktného formulára**:

curia.europa.eu/jcms/contact

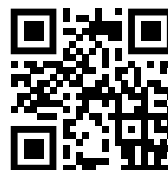
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE

Súdny dvor Európskej únie

L-2925 Luxembourg

tel. +352 4303-1

curia.europa.eu

Rukopis bol dokončený vo februári 2025 / Údaje uvedené k 31.12.2024

Layout: Súdny dvor Európskej únie | Riaditeľstvo pre komunikáciu | Sekcia pre publikácie a elektronické médiá 2025

Súdny dvor Európskej únie ani žiadna iná osoba konajúca v mene inštitúcie nezodpovedá za prípadné použitie informácií uvedených vyššie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2025

© Európska únia, 2025

Reprodukcia je povolená s uvedením zdroja.

Fotografie/ilustrácie:

Pokiaľ sa neuvádza inak, všetky obrázky © Európska únia. Strany 9, 12, 13, 83: © shutterstock.com ; Strana 11: Lietuvos nacionalinis muziejus / Fotografia: © Gediminas Trečiokas ; Strany 94 - 95: Fotografia: Gediminas Karbauskis

Akékoľvek použitie alebo reprodukcia fotografií alebo iných dokumentov, vo vzťahu ku ktorým Európska únia nie je nositeľom autorských práv, sú bez súhlasu nositeľov autorských práv zakázané.

SÚDNY DVOR
EURÓPSKEJ ÚNIE

Riaditeľstvo pre komunikáciu
Sekcia pre publikácie a elektronické médiá

